

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਨਵੰਬਰ 19, 1983

November 19, 1983

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰ ਪਣ

ADDRESS:
P.O. BOX 67344 STN. 'O'
VANCOUVER, B.C. V5W 3T1
CANADA

Publisher: ASIA BOOK COMPANY
LTD.

Vol. 1 No. 2 November 19, 1982
PHONE: 324-6111

THE CANADA DARPAN
PUNJABI BI-WEEKLY

Hon. Editor DARSHAN GILL
Ph. (604) 321-6360

ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ

- * ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਵੇਚਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ।
- * ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੇ ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ
- * ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ
- * ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ (ਨਾਵਲ) ਪਹਿਲੀ ਲੜੀ
- * ਕੀ ਹੁਣ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
- * ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ
- * ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ (ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ਬਾਨੋ)— ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਛਪਦੇ ਛਪਦੇ

(ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ)

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 21 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਸ਼ੁਰੂ— ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ —

ਹਰਿਆਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਦੀ ਨਾ ਲੰਘਣ ਦੇਣ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦਿਤਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਸੇਠੀ ਨੇ ਇਸ ਖਬਰ ਨੂੰ ਨਿਰਮੂਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੀਮਤ

25¢

ਨੀਤੂ ਸਿੰਘ

ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਐਂਡ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਤੇ ਮਾਨ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

6512 ਮੇਨ ਸਟ੍ਰੀਟ (49 ਐਵੀ.)
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ.ਸੀ.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ 'ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ, ਵਿੱਚ ਹੈ

ਪਾਸਪੋਰਟ ਫੋਟੋ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਖਿਚਵਾਓ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੇ ਫੋਟੋ
ਜਾਂ MOVIE ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਪਾਲ ਮਾਨ ਨੂੰ ਫੁਨ ਕਰੋ
ਜਾਂ ਖੁਦ ਆਕੇ ਮਿਲੋ

ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ

ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਈਸ਼ੀ ਗੀਤ ਸੁਣਨ ਲਈ
ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਐਡ ਦੇ ਲਈ ਪਤਾ ਹੈ

SANGEET SANSAR

6512 MAIN ST., VANCOUVER, B.C. V5X 1A5

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੀਟਰਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

RADIO C.J.V.B. 1470 A.M. DIAL ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ

ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ: ਸ਼ਾਮ 7.30 ਤੋਂ 8.30 ਤੱਕ

ਤੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ: ਸ਼ਾਮ 7.05 ਤੋਂ 8.00 ਤੱਕ

RADIO C.J.J.C. 800 AM ਲੈਂਗਲੀ ਤੋਂ

ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰੀ

12.25 ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਤਾਈਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 8.05 ਤੋਂ 9.00 ਤੱਕ
ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ' ਚੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਬਿਲਕੁਲ
Clear Prints ਵਿੱਚ ਖੀਦੋ।

ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ:

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ, ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭ ਸੰਸਾਰ,
ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ.... ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਫ ਪ੍ਰਿੰਟ 'ਚ
ਸਾਥੋਂ ਖੀਦੋ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ

ਮੌਲਾ ਜੱਟ, ਬਾਈਕਾਟ, ਯਾਰੀ ਦੋਸਤੀ, ਸੋਹਰਾ ਤੇ ਜਵਾਈ,
ਸੋਹਣੇ ਫੁੱਲ ਪਿਆਰ ਦੇ, ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਸ਼ੌਂਕਣ ਮੇਲੇ ਦੀ, ਪਾਟੇ
ਖਾਂ, ਖਾਨ ਚਾਚਾ, ਹਥਿਆਰ, ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ, ਮਲੰਗੀ ਤੇ
ਹੋਰ ਕਈ

ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ:

ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ, ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ - ਪੰਜਾਬੀ

— ਸੈਦਾਂ ਜੋਗਣ

ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਐਂਡ ਵੀਡੀਓਜ਼
ਤੇ ਇੱਕ ਗੇੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰੋ।

ਫੋਨ ਕਰੋ

321-6667

ਗੁਰਪਾਲ ਮਾਨ

ਸ਼ਬਦ, ਧਰਮਿਕ ਗੀਤ, ਲੋਕ ਗੀਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮੀ
ਗੀਤ, ਡਿਸਕੋ ਗੀਤ, ਭਜਨ, ਕਵਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆ
ਕੁਆਲਟੀ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਾਣਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਭਰਵਾਉਣ ਲਈ (ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ
ਦੀਆਂ) ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਰੇਡੀਓ,
ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ, ਕਪੜੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ,
ਹੇਅਰ ਡ੍ਰਾਇਰਜ਼, ਕਨੇਡਾ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ
ਇੰਡੀਆ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਅਡਾਪਟਰਜ਼, 8-ਟ੍ਰੈਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਸੈਟ
ਖਲਾਣ ਵਾਲੇ ਅਡਾਪਟਰਜ਼, ਕਾਰਾਂ 'ਚ ਲਾਉਣ
ਲਈ ਟੇਪਾਂ, ਟੀ.ਵੀ. ਕਨਵਰਟਰਜ਼, ਬਾਬਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਆਦਿ

ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲਾ 3 ਬੈਂਡ ਦਾ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੇਪ

ਸਿਰਫ \$68⁹⁹ ਦਾ

SUBSCRIBE TO CANADA DARPEN

ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ ਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੋ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

P.O. BOX 67344, STATION 'O'
VANCOUVER. B.C. V5W 3T9

PHONE:- BUS. (604) 324-6111

PHONE:- RES. (604) 321-6360

ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 15 ਡਾਲਰ

BAINS TRAVEL

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ 30 ਸਾਲਾਂ

ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ

AIR CANADA, AIR INDIA
BRITISH AIRWAYS, C.P. AIR, JAPAN AIR LINES
KUWAIT AIRWAYS, THAI AIRWAYS INTERNATIONAL
AND ALMOST ALL AIRLINES

BAINS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

6364 FRASER ST. VANOCUVER, B.C.

TEL. 324-2277 & 324-1919

NORTH VANCOUVER

VICTORIA, B.C.

ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) — ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲਏਗੀ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਰਨਾਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਕਰੇਗੀ।

ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਏਲਚੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜਿਹੜੇ ਵਾਪਸ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ, ਨੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਅਕਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਵਿਸਥਾਰ ਭਰੀ ਗਲਬਾਤ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਣੀ ਦਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਨੂੰ ਪਵਿਤਰ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਸਿਗਰਟਾਂ, ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਮੀਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਯੋਗ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਵਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਔਖਿਆਈ ਜਾਂ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਉਂਤ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਰਸਾਰਨ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ ਇਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਰਸਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪ ਵੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਟਰਾਸ਼ਮੀਟਰ ਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਗਲ ਦੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਜਲੰਧਰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਰਸਾਰਨ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ ਪਰ ਉਹ ਹੁਣ ਇਸ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ ਪੀਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ

ਜਲੰਧਰ :— ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ) ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚਲੇ ਤਾਜ਼ਾ ਵਾਕਿਆਤ ਤੇ ਸਾਡਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਲਬਾਤ ਕਿਸੇ ਹੱਲ ਉੱਤੇ ਨਾ ਪੁਜੀ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਟਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਸਮੇਂ ਗੋਲੀ ਚਲ ਗਈ

ਟਰਾਂਟੋ : 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਯੋਂਗ ਤੇ ਬਲੂਰ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗੋਲੀ ਚੋਲੀ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰੀਨ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਜੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਵਾਪਰ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੁਲਾਰਾ ਇਕ ਬਿਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਖੜਾ ਨਾਹਰੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੀੜ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਸੁਭਾਇਛਾਵਾਂ

ਮਾਨਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ,

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ ਅਖਬਾਰ "ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ" ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਰਚੇ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਗੇ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਧਾਈ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਭ ਇਛਾਵਾਂ ਸਹਿਤ

ਸਰਵਨ ਬੋਲ ;
ਸਕੱਤਰ-CFU

ਸੋਵੀਅਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਚਲ ਵਸੇ

ਮਾਸਕੋ :— ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲੀਉਨੋਵ ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਵੀਅਤ ਦੀ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਦੀ ਮੌਤ ਬੁਧਵਾਰ 10 ਨਵੰਬਰ ਹੋਈ। ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰੈਡਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਾਲ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਸਮੇਂ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਨੇ ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ।

ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਸਮੇਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਘਰੇਲੂ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸਗੋਂ ਸੋਵੀਅਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧਿਆ, ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ ਤੇ ਅਰਬ, ਅਫਰੀਕਾ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਵੀ ਫੌਜੀ ਮੁਆਹਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੇ। ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਸਮੇਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾ SALT ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ।

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ :— ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਕੋਪ ਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੋਕਨੇਡੀਅਨ
ਵਲੋਂ

ਭਾਰੀ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ :- 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮੋਬਰਲੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੋ ਵਜੇ ਇਕ ਭਾਰੀ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸਾ ਕੋਪ ਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੋਕਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਵ ਕੋਪ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਪ ਸੰਸਥਾ ਕਿਹੜੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਕੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਂਭਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦਿਤੀ। ਜਰਨੈਲ ਚੰਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜਲਸੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੋਪ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹਮਾਇਤ ਹੈ। ਸ. ਕੇਹਰ ਸੇਖੋਂ ਸਕੂਲ ਟੀਚਰ ਨੇ ਹੋਰੀ ਰਿੰਕਨ ਦਾ ਤੁਆਰਫ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰੀ ਰਿੰਕਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰੀ ਰਿੰਕਨ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਐਲਡਰਮੈਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਦਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉਚਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਲੇਬਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸਦਾ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਹੋਰੀ ਰਿੰਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ NPA ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਵੱਡੇ ਧਨੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਘੋਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਵਾਈਨ ਸਟਾਈਨ ਨੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਸੋਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ।

ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਕੋਪ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਸਜੀਤ ਸੰਧੂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਟੌਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ—ਕੋਪ ਦਾ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਧਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੋਲ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਕਸ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਪੈਟ ਵਿਲਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਏਨਾ ਵਧੀਆ ਪਾਰਕਸ ਬੋਰਡ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ 513ਵਾਂ ਜਨਮ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ — ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਏਕਤਾ, ਭਰਾਤਰੀਭਾਵ ਤੇ ਸਬਰਸੰਤੋਖ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿੰਨਾਂ 500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਸੀ।

ਸੋਹਣ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈਏ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੱਖੀ ਕੋਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਰਨੈਲ ਚੰਦੀ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਤਿਆਂ ਦਾ, ਪ੍ਰੈਸ ਤੇ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਪਬਲਿਸਟੀ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਮਾਸਕੋ'ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ

ਮਾਸਕੋ (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਇਥੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮਾਰੋਹ ਸਮੇਂ ਲੰਗਰ ਵੀ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਮਾਸਕੋ — ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਦੀ ਥਾਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਯੂਰੀ ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਸੋਵੀਅਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਂਦਰੋਪੋਵ 68 ਸਾਲ ਦੇ ਹਨ। ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਦੀ ਚੋਣ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੋਲਟਬਿਓਰੋ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਨੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਅਮਨ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੋਵੇ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰੈਜ਼ਨੇਵ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।'

ਆਂਦਰੋਪੋਵ 1956 ਵਿਚ ਹੰਗਰੀ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਦੂਤ ਸਨ ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਮਈ ਵਿਚ ਸੁਸਲੋਵ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਪਿਛੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਇਦ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਰੋਕੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਪਰ ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਦਾ ਨਾਂ ਚੇਰੋਕੋ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁਘੜ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਂਦਰੋਪੋਵ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਜੂਨ, 1914 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

NEW INDIA FASHION CENTRE LTD.

PH: 321-3253

- * Tailor available for Ladies clothes.
- * Punjabi suits, saree blouses & petticoat
- * We sell ready made clothes for children.

6410 Main St. Vancouver, B.C.

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (W-Z) ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਸੁਭ ਸੁਨੇਹਾ

ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ "ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ" ਕੱਢਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਵੱਡੇ ਚੇਲੰਜ ਨੂੰ ਚੇਲੰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ, ਹਨ, ਉਦਮ ਅਤੇ ਲਗਨ ਉਪਰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਵੋਗੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਈ ਅਖਬਾਰ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੰਜੀਦਾ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਉਪਰ ਟਿਪਣੀਆਂ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਰੋਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸੋਧਤ ਹੋਣ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਪਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਹਾਈ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੀ ਕਰੇਗਾ।

ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ "ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ" ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਆਪਸੀ ਨਫਰਤ, ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ, ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਵਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਉਦਮ ਲਈ ਦਿਲੀ ਵਿਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਪਦਾ ਸੁਭਚਿੰਤਕ,

"ਸੂਫੀ ਅਮਰਜੀਤ,"

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ,

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੈਨਕੂਵਰ
ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਖਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ 'ਸਰਾਭਾ'

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਾ
ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤੇ

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਚਾ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਭਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਵਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਏ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਲਣ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੇ। 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਘੜੀ ਗਈ ਜਿਸਦਾ ਐਲਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤ ਲੱਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇਗਾ। 18 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਜੱਥੇ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਸਮੇਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ। ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਵੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜੋ ਗਲਬਾਤ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ ਜਾਣਾ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤਕ 'ਆਨੰਦਪੁਰ' ਦਾ ਮਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਇਹ ਅਜੇਹੀ ਮੰਗ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਧਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਭ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਗਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਪਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਸਲਾ ਕਿਸੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਤੁਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਬੜੇ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਹੱਕ ਮਿਲਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਪਰ 'ਆਨੰਦਪੁਰ' ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬਾ ਜਿਥੇ 'ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ' ਹੋਵੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ 'ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੋਲਬਾਲੇ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ — ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ — ਕੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਯੂ. ਪੀ., ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ — ਦੇ ਵਪਾਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਨਹੀਂ?

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵੱਧ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰੱਖੇ — ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਕ, ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਖਾਨੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇਵੇ। ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਜਿਥੇ ਲੋਕ — ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਸੱਜ ਪਿਛਾਏ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਜੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੋਰਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਆਪ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੁਲਝੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ
ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ!

ਐਡਮੰਡ ਬਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਅਹੁਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਲਰੀ ਚੌਥਾ ਅਹੁਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।'

ਜੇ ਇਹ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹੀ ਪਾਸਕੂ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹਿੱਲਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਘਾੜਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਖ਼ੁਬਸੂਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਓਮਾਹ ਹੈ, ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਵੰਡਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ।

ਇਹ ਤਿੰਨ ਪਹਿਲੂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹਨ, ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸਲੋਕ ਹਨ, ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਹਨ ਤੇ ਅੰਜੀਲ ਦਾ ਪੁਰਾ ਹਨ।

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਸਰਾਭਾ

ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼

“19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਉਹਦੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਭਾਵੀ ਹੋਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਏਨਾ ਹੋਸਲਾ, ਏਨਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਏਨੀ ਲਗਨ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਬੇਤੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੱਚੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਏਨੇ ਵਡੇ ਬਾਗੀ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨਕਲਾਬ ਉਹਦੇ ਲਹੂ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਹ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜੀਵਿਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਮਰਿਆ।” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ - ਸਰੋਤ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਭੁੱਖਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਗਲ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਾਰੰਦ ਝਾਂਸੀ ਨੂੰ ਆਖੀ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਸਰਾਭਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 1896 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਉਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਦਾਦੇ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਿਹੇ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ। ਟੱਬਰ ਸਰਦਾ - ਪੁਜਦਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹ - ਲਿਖ ਕੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰੇ, ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਨਾ ਪਵੇ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਰਾਇਮਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣੇ ਪੜ੍ਹਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਨੌਵੀਂ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਦਿਤੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਉਸਦੇ ਚਾਚੇ ਕੌਨ ਉੜੀਸਾ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉਥੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਅਫਸਰ ਸੀ। ਇਥੇ ਕੁਝ ਅਗੇ ਵਧੂ ਸਾਹਿਤ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਲਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਦੇਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣ ਲਗ ਪਏ। ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। 1 ਜਨਵਰੀ 1912 ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉਤੇ ਉਤਰਿਆ। ਆਵਾਸੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਦਿਤਾ, ਪਰ ਭਾਕਤੀਆ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਭਾਵੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਦਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ।

ਅਖੀਰ ਇਕ ਆਵਾਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਹਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਦਾ ਉਹਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ? ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਆਇਆ ਹੈ। “ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ?” ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ “ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਬਰਕਲੇ ਦੀ ਕੋਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨਵੀਨ ਵਿਦਿਆ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।” “ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉਤਰਨ ਨਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੇਗਾ?”

ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇਗੀ? ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਇਥੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਅਧਕ੍ਰਮ ਰਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਦਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਬੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। 1 ਨਵੰਬਰ 1913 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਗਦਰ ਹਫ਼ਤੇਵਾਰ ਨਿਕਲਣ ਲਗ ਪਿਆ, ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ। 18 ਜਨਵਰੀ 1914 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਗਦਰ ਹਫ਼ਤੇਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਉਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਬੋਝ ਆ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਲਿਖੇ ਮਸ਼ੀਨ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਤਾਰਾ ਤੇ ਤਰਜਮਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਥੱਕ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਕੁਝ ਪਲ ਰੁਕਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੈਂਤ ਗਾਉਣ ਲਗ ਜਾਂਦਾ:

ਸੇਵਾ ਦੇਸ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀਏ ਬੜੀ ਔਖੀ,
ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇਰ ਸੁੱਖਲੀਆਂ ਨੇ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੈਰ ਪਾਇਆ,
ਉਹਨਾਂ ਲੱਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲੀਆਂ ਨੇ।

ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਅਜੇ ਕੱਥੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਨਾਰਕਿਸਟ ਜੈਕ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਪਾਨ ਪੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਕੱਥੇ ਵਿਖੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਹਨੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਗੁੰਜਵਾਂ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ, ਚੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੋ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰੋ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਗੋਲੀ-ਸਿਕਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਡਾਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੁਪਿਆ ਲੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਹਨੇ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਅਤੇ ਮਨਸੂਰਾਂ (ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹਨ) ਦੇ ਡਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਹਦੀ ਡਿਊਟੀ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੇ। ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਅਗੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰੁਪਿਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਰੁਪਿਆ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬੜੀ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਗਦਰੀ ਦੇਸ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 2 ਨਵੰਬਰ 1914 ਨੂੰ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਨਨਕਾਣਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਖਾਸਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋ — ਲਾਹੌਰ (ਮੀਆਂਮੀਰ) ਅਤੇ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ — ਛਾਉਣੀਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਤਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵਰਕਰ ਮੀਆਂਮੀਰ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਥਿਆਰ ਖੋਹੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੀਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਗਰੁਪ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਲਾਡੋਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਭਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨਤਾਰਨ) ਵਿਖੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਛਾਉਣੀਆਂ ਉਤੇ 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ 9 ਨਵੰਬਰ 1915 ਨੂੰ ਸੰਤ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜਥਾ ਲੈ ਕੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਜਿਆ, ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਠਾ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਇਨਕਲਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਸੀ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਗ਼ੀ ਰਵਈਏ ਕਾਰਨ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿ ਰਜਮੈਂਟਾਂ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਸਾਵਧਾਨ ਖੜੀਆਂ ਸਨ, ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੌਕਸੀ ਮੀਆਂਮੀਰ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਵੇਖੀ ਗਈ।

ਗਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭਨਾਂ ਦੇਸਭਗਤਾਂ ਉਤੇ 121 (ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਲਾਮਤ ਵਿਰੁਧ ਯੁਧ ਛੇੜਨ ਦੀ ਪਰੋਹਨਾ) 121-ਓ ਅਤੇ ਦਵਾ ਤਾਜ਼ੀਰਾਤੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਮੁਕਾਦਮਾ ਚਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਗੇਗੇ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਐਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਜੱਜ, ਜਿਹੜੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਚਾਟੜੇ ਸਨ, ਉਹਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੀ ਦੇਣਗੇ। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਚੜ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਉਡਵਾਇਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗਦਰੀ ਦੇਸਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਫਾਂਸੀ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਮੇ ਲੈ ਲਿਆ, ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਆਸ਼ਰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਯੂਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਲਿਟਰੇਚਰ ਛਾਪਣਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ। ਮੈਂ ਪਿੰਗਲੇ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਝਾਂਸੀ ਨਾਲ ਕਪੂਰਥਲੇ ਜਾ ਕੇ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਕਢਣ ਲਈ ਕੁਝ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਮੈਂ ਪਿੰਗਲੇ ਅਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਝਾਂਸੀ ਨਾਲ ਸੰਘਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਰਮਸਾਲਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਇਆ। ਪਿੰਗਲੇ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਣਪਛਾਣ ਰਾਸਬਿਹਾਰੀ ਬੋਸ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਬੰਗਾਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਅਤੇ ਮਨਸੂਰਾਂ ਦੇ ਡਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਕਪੜਾ ਖਰੀਦਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਯੂਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਝੰਡੇ ਜਿਹਾ ਝੰਡਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਭਰੋਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਨਿਭਰ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ “ਇਹਨਾਂ 61 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਰੀਪੋਰਟ ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭਾਰੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ, ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਖ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ।” ਇਕ ਬਾਅਦਾ ਮੁਆਫ ਗਵਾਹ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ “ਸਵੇਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ” ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ “ਮਾਰੋ ਫਰੰਗੀ” ਅਤੇ ਉਹਦਾ “ਧਰਮ ਸੀ ਯੂਰਪੀਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ।”

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੁਜ਼ਦਿਲਾਂ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਲ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਗਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਤੇ ਥੱਕਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਇਕੋ ਵਾਰ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਐਵੇਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਇਹਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਦਰੜੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਪਰਮਾਨੰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਮੁੱਕਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਬੜੇ ਹੀ ਹਸੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੌਂ ਵਿਚ ਰਿਹਾ। ਉਹਦੇ ਇਸ ਰੌਂ ਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ: ਸਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਫਾਂਸੀ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚੋਂ ਛੱਡੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲਾ ਜਨਮ ਲਈਏ।”

ਪਰਮਾਨੰਦ ਝਾਂਸੀ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲੱਗਣੀ ਸੀ। ਪਰਮਾਨੰਦ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ਉਹਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ, “ਮੈਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਇਹ ਸੀ ਜਜ਼ਬਾ, ਜੀਹਦਾ ਸਾਕਾਰ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੀ!

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 16 ਨਵੰਬਰ 1915 ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਉਹਦੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸੀ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਕ ਅਣਥਕ ਨੌਜਵਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੀ, ਜਿਹਨੂੰ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਰੇਰਿਆ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਾਜ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਰਤਾਨਵੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਉੱਕਾ ਹੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਹੋਸਲੇ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਤਰਮ ਲਈ ਲਗਨ ਸਦਕਾ ਉਹਨੂੰ ਪਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ!

ਦਲ ਵਲੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ

35 ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਸਾਥੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅੱਜ 35 ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇਕ ਸੂਚੀ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਸ੍ਰੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੂਚਾ ਉਤੇ ਇਹ ਸੂਚੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਨ।

ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ ਬਾਬਾ ਨਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੰਘ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ (ਕੌਮੀ ਸੁਰਖਿਆ ਅੰਕਤ ਤਹਿਤ ਬੰਦ), ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਲ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੱਟੀ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੋਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ 137 ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਸੂਚੀ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 57 ਸਿੰਘ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਹੁਮਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੂਜੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਫੋਤੀ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਵਲੋਂ ਗਲਾਬਾਤਾਂ ਦੀ ਟੇਪ ਰੀਕਾਰਡਿੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਫਿਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਲੀਡਰ ਦੀ ਗਲਬਾਤ ਇਸ ਟੇਪ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਡਬੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਗਲ ਵਰਣਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਏਲਚੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਲੰਮੀ ਗਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਟੇਪ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਜਦ 27 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਸ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਗਲਬਾਤ ਦੀ ਟੇਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ।

ਦੂਜੇ ਜਥੇ ਦੇ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀਓਂ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਦਿਤੇ ਗਏ

ਵੈਨਕੂਵਰ: ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਦੂਜਾ ਜਥਾ ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕੋਹਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਪਿਛੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਲੀ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਜਥੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਤੇ ਬੰਮਣ ਸਿੰਘ ਬਰਾਰ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਨ, ਦਿੱਲੀ ਉਤਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ।

ਅਕਾਲੀ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹੀਆਂ ਦਾ
73 ਬੱਸਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ :— 548 ਅਕਾਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਗੇ ਧਰਨਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨੂੰ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਈਆਂਵਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ 73 ਬੱਸਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਧਰਮ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਨਾ ਵਾੜੋ

ਰਾਜੀਵ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਰਲਗੋਡ ਨਾ ਕਰਨ।

ਏਥੇ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਉਦਾਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ

ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਗਲ ਉਤੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਝਗੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਝਗੜੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੇ ਵਿਰਸਾ ਗੁਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਵੀ — ਬਿਆਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ 14 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

— ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਤੇ 14 ਦਸੰਬਰ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਮ. ਐਸ. ਖੇੜਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਭਿਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗਰਮ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਦੌੜਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — (ਪੱਤਰਕਾਰ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਗਰਮ ਕਪੜੇ ਦੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਮਿਲਾਂ ਕੋਲ ਮਾਲ ਦੇ ਸਟਾਕ ਖਤਮ ਹੋਣ ਲਗੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਸਬ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਿਲ ਓ. ਸੀ. ਐਮ. ਜਿਸਦੀ ਸੋਲ ਇਸ ਸਾਲ 202 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਕਲ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਆਰਡਰ ਪੁਜ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ

ਰੋਪੜ — ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਚੌਧਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚੈਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀਕਰਣ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਥੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲੈਸ ਸੈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮੁਖ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਬੰਬਈ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ੀਘਰ ਹੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਰੇਟ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਲਗਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਚਾਰ ਟਨ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਬਰਮਿੰਘਮ (ਇੰਗਲੈਂਡ) ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ।

ਚੌ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੇਦ ਖੋਲਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ 38 0/0 ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਮਦਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 62 0/0 ਵਧੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਨੇ 50 ਨਵੀਆਂ ਜੀਪਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੰਡੀਕਰਣ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਕਈ ਉਡਣ ਦਸਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਮਾਰਕਿਟ ਫੀਸ ਦੀ ਚੌਰੀ ਰੋਕਣਗੇ।

ਭਾਰਤ - ਚੀਨ ਸਬੰਧ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਆਸ

ਬੀਜਿੰਗ — ਚੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਓ ਜਿਆਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੁਧਰਨ ਬਾਰੇ ਆਸਵੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ — ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਪਾਬੰਦੀ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ 6 ਹੋਰ ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਨ — ਮਾਰਟਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ, ਅਲਜੀਰੀਆ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬੁਮੈਦੀਓਦੀਨ, ਗਿਨੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲਿਆਣ ਮੰਤਰੀ ਮਾਦਾਮ ਜੀਟ ਮਾਰਟਨ, ਆਰਕ ਬਿਲਪ ਟਰੇਬੋਰ ਹੁਦੇਲੇਸਤੋ, ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਬਰਾਹੀਮ ਸੰਤਰਤੀਆ ਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਜਾਨ ਨਿਕੋ ਸਕੋਲਟਰ।

ਆਈ. ਐਸ. ਜੋਹਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਨਾਟਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਵਰਗੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭੁੱਟੋ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਆਈ. ਐਸ. ਜੋਹਰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ 'ਇਕ ਸਫਦਰ ਜੰਗ' ਤੇ ਨਾਟਕ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਭੁੱਟੋ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਿਖਾਉਣ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ 1982 ਅਧੀਨ ਨਵੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਨੋਟ —

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਬਸਿੰਦੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 1.4.82. ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਮਾਸਿਕ ਦੇ ਦਰ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 31 ਦਸੰਬਰ 1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਾਖਾ - 2 ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਕੈਂਸਰ ਲਾਇਲਾਜ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — (ਲੋਕਵਾਰਤਾ) ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅੱਸਪੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਇਕ ਰਸੋਈ 'ਵਾਇਰਸ' ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਵਾਇਰਸਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਇਕ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਖੁਰਦਬੀਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਗੁਣਾਂ ਤੱਕ ਵੱਡਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਕੇਵਲ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਂਸਰ ਇਕ ਲਾਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

‘ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਰਸੀ ਯੁੱਧ ਹੈ’ — ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਖ ਫਰੰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ :— ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਫਰੰਟ ਦੇ ਲੀਡਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਧਰਮ ਯੁੱਧ’ ਅਸਲ ਵਿਚ ‘ਕੁਰਸੀ ਯੁੱਧ’ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ‘ਮੁਕੰਮਲ ਸਿੱਖ ਰਾਜ’ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਨੰਬਰ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ

ੴ ਵਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ

ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ
ਗੁਰੂ-ਘਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ
ਖਾਲਸਾ ਦੋਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ 8000 ਰੌਸ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਦੀ ਸਲੇਟ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ ਜੀ

ਸਲੇਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਹਨ :—

1. ਸ੍ਰ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਐਮ. ਏ.	ਪ੍ਰਧਾਨ
2. ਸ੍ਰ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ	ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
3. ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ	ਸਕੱਤਰ
4. ਸ੍ਰ. ਅਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ	ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਕੱਤਰ
5. ਸ੍ਰ. ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਰੀਕਾਰਡਿੰਗ ਸਕੱਤਰ
6. ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਦੋਲਾ	ਖਜ਼ਾਨਚੀ
7. ਸ੍ਰ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ	ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
8. ਸ੍ਰ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ	ਮੈਂਬਰ
9. ਸ੍ਰ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਮੈਂਬਰ
10. ਸ੍ਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ	ਮੈਂਬਰ
11. ਸ੍ਰ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੋਰ	ਮੈਂਬਰ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸ
ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

[Paid by S. Jarnail Singh Bhandal and his slate.]

Bombay Sweet Manufacturer Inc.
NOW SERVING YOU BETTER AT TWO LOCATIONS
MERRY X—MISS
AND
HAPPY NEW YEAR
FROM
**BOMBAY SWEET
MANUFACTURER**
NARESH SHUKLA & BROS
For Largest Variety In Indian Sweets
BIGGEST BECAUSE WE'RE THE BEST
Bombay Sweet Manufacturer Inc.

Naresh Shukla

HEAD OFFICE

4405 Main st. (at 28th Ave)
Vancouver, B.C. V5V 3R2

Tel. (604) 874-5722

Contact:- Naresh Shukla & Bros.

BRANCH

6545 Main St. (at 49th Ave)
Vancouver, B.C. V5X 3H1

Tel. (604) 321-1414

ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕੀ ਹੁਣ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ ?

ਜਸਵੰਤ ਮਾਂਗਟ

ਜੂਨ 1980 ਮਹੀਨੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਜੂਨ 1981 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਕੋਝੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ਇਸ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਕਈ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਂ ਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਕਈ ਘਰ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰੀ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੋ ਗਏ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਬੜੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪੜਾਅ ਤੇ ਆ ਪਹੁੰਚੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਠਦੇ ਹਨ :—

* ਕੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅੱਜ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

* ਕੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਜ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ? ਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੀਕ ?

* ਕੀ ਅੱਜ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ?

ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਜੂਨ 1981 ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਲਗਭਗ ਜੁਲਾਈ 1982 ਤਕ ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਮੁੜ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ \$3000 ਦੀ ਗਰਾਂਟ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਜ਼ੋਰ ਫੜਦੀ ਗਈ। ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਰੈਕਰਡ ਸੇਲ ਹੋਈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਵਿਕਰੀ \$60,000 ਤੋਂ \$100,000 ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਹੋਈ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਘਰ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਵਿਕੇ। ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਵਿਆਕਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਾਣੇ ਘਰ ਵੇਚਕੇ ਵਧੇਰੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਖਰੀਦੇ ਪਰ ਪੁੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ (investors) ਟਾਂਵੇਂ ਟੱਲੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਕੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅੱਜ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਸੋਧਾ ਨਹੀਂ। ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਗਰਾਂਟ 31 ਦਸੰਬਰ 1982 ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਆ ਰਹੇ ਸਿਆਲ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧਣ ਦਾ ਇਮਕਾਨ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਫੈਡਰਲ ਗਰਾਂਟ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਘਟੀ ਦਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 31 ਦਸੰਬਰ 1982 ਤਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵੇਚਕੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਕਤੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ \$3000 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਅਸਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 31 ਦਸੰਬਰ 1982 ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 3 ਤੋਂ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਟਣ ਦੇ ਅਸਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਹੁਣੇ ਹੋਈਆਂ ਸੇਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 33x120 ਫੁਟ ਸਟੇਂਡਰਡ ਲੋਟ ਦੀ ਕੀਮਤ \$70,000 ਤੋਂ ਉਪਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ (ਈਸਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ) ਕੁਝ ਘਰ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 1983 ਤਕ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅੱਜ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅੱਜ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ? ਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੀਕ ?

ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਖਪਤ (demand and supply) ਦੇ ਅਸੂਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਫੈਲਾ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਸਰ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਾ ਕਿ 1980/81 ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਣਾ, ਰੇਗਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ (ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤਕ) ਆਦਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵਕਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ/ਜੁਲਾਈ 1983 ਤਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮੁੜ ਚਲਣ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਘਰਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਵਿਚ ਸਮਰਥਾ ਵਧਣ ਦਾ ਇਮਕਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਦਾ ਇਕ ਅਸਰ ਇਹ ਵੀ ਵੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਵਿਆਕਤੀ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਪਰਤਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਵਾਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਅਸਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ (investors) ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਕੇ ਇਕ ਸਿਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਪ੍ਰੈਲ 1983 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਿਰਾਈ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੂਨ/ਜੁਲਾਈ 1983 ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਦੇ ਅਸਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਬੜਾ (bmoderate) ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਘਟਣ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। (ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਰ ਵਿਚ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਾਟੇ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

1985 ਦੇ ਅੱਧ ਤਕ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਲਗਭਗ ਮਾਰਚ/ਅਪ੍ਰੈਲ 1981 ਦੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਕ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਏ. ਐਲ. ਆਲ. ਟੀ. (A.L.R.T.), Expo.86, ਆਰਥਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਧਰਨ ਆਦਿ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਅੱਜ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ?
ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਘਟੀ ਹੋਈ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ, ਘਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, \$4000.00 ਤੋਂ \$5500 ਤਕ ਫੈਡਰਲ ਤੇ ਪ੍ਰਾਤੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ, 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਤਕ ਪ੍ਰਾਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਰਗੇਜ ਮਦਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਗਿਣਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘਰ ਚੁਣਨਾ ਸੌਖਾ ਹੈ ਆਦਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਇਕ ਸਿਆਣਪ ਹੈ।

ਨਵੰਬਰ 28, 1982 ਦੁਪਹਿਰ
1:30 ਵਜੇ

ਕੁਈਨ ਇਲਿਜ਼ਬੈਥ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਸਰੀ (ਕਿੰਗ ਜਾਰਜ ਹਾਈਵੇ ਅਤੇ 94 ਐਵੇਨਿਊ)

ਵਿਚ

2 ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਰਾਮੇ ਖੇਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

“ਇਕ ਕੁੜੀ ਇਕ
ਸੁਪਨਾ”

(ਭਾਰਤੀ ਨਾਟ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ)

“ਗਦਰ ਦੀ ਗੂੰਜ ”

(ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ
ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਪੰਜਾਬ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ)

** ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਿੱਧਾ ਤੇ ਹੋਰ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ
ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਟਿਕਟ — ਸਿਰਫ 3 ਡਾਲਰ
ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫ਼ੁਨ
ਕਰੋ 430-6055

ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮਵਰਕਰਜ਼
ਯੂਨੀਅਨ
4730 ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਸਟਰੀਟ,
ਬਰਨਬੀ

THINKING OF SELLING ?

Please call me for free evaluation

GURMINDER DEOL

277-2200

DEOL REALTY

ਮੂੰਹ ਆਈ ਬਾਤ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ

“ਫੱਕਰ”

ਆਸਥਾ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਇਆਪਾ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ਲੇਟਰ ਹੈ
—ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ
—ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਕਿਉਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਵੀ ਸਾਹਿਬ ! ਇਸਦਾ ਨਾਂ
‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ’ ਜਾਂ ‘ਭਰੋਸਾ’ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ? ਫਿਰ ਅਰਥ ਕਰਕੇ
ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਸਿਆਪਾ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ !

ਪੈਂਤੜੇਬਾਜ਼

—ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

—ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਆਰਸੀ—

ਨਾਲੇ ਜਾਦੂ ਉਹ ਜੋ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੋਲੇ !

ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ

ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

—ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਖਾਓ। ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਕੀ ਵੇਖਣਾ ਹੋਇਆ ?

ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਗਈ
—ਇਕ ਖਬਰ

—ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਇਨਸਾਫ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ

ਆਨਰੇਰੀ ਐਡੀਟਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

—ਇੰਡੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ

—ਅਜਿਹੇ ਆਜ਼ਾਦ ਪੰਛੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਜ਼ ਤੱਕ ਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਸਰਤ
ਤੇ ਕੁਝ ਹਸਦ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ।

AMARJIT KAUR
BHULLAR

B.A., LL.B.

BARRISTER AND SOLICITOR
FOR IMMIGRATION AND
ALL OTHER PROBLEMS

- IMMIGRATION
- FAMILY
- CRIMINAL
- ACCIDENT
- PROPERTY DEALS
- ANY KIND OF LEGAL MATTER

PHONE (604)321-6211

#203-190E.48th AVE. At Main St.

VANCOUVER, B.C. V5W 2C8

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣੀ ਪਵੇਗੀ

ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਖਾਤ' ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ' ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਛਪ ਸਕੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਫੋਨ ਆਏ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਵੇਚਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਵੇਚਣ ਤੇ ਉਹ ਰਕਮ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਣਗੇ। ਅਨੁਸਾਰ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਆਰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਹੋਵਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੀਂ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਖੜੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਫਿਰ ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬੰਬਈ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰੋ, ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਾਓ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲਏ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਡੇ ਹੀ ਹੁਣੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਡਸਟਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪ ਭਾਵੇਂ ਵਲੈਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ 1974 ਤੋਂ ਬਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਰਸਤ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਥਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸੱਜਣ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਜੋਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਾਂ ਉਹ ਰੱਖ ਲਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੀ ਜੋਦੇ ਜਹਿਦ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹੱਕ ਮੰਨਵਾਇਆ ਸੀ ਪਰ 1974 ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਿਥੇ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੱਚਤ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਲਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਚੈਨ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕੇ। ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਣਗੇ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੱਗ ਪੱਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ

1979-80 ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂ ਤੱਕ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਿਖ ਭੇਜਣ ਮੇਂ ਪਤਾ ਭਿਜਵਾ ਦਿਆਂਗਾ।

1974 ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ 2 ਜੂਨ 1979 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 1979 ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭੇਜ ਦੇਣ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜ ਸਾਲ 1974 ਤੋਂ ਲੇਟ ਸਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਸੁੱਤੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੈਲਯਰ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ, ਕਦੇ ਫਰਦ, ਕਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਰਜਮਾ ਮੰਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਫਾਈ ਹੋਈ ਚਿੱਠੀ ਸਭ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਵੇਚ ਦਿਉ ਜਾਂ ਹਿਥਾ ਕਰ ਦਿਉ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਫਿਰ ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਉ। ਨਾਲੇ ਵੇਚ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਰੁਪਿਆ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

2. ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ

ਜਿਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਤਕਲੀਫ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਇਹ ਮਿਆਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰੱਖੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

3. ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ

ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

1. ਜਿਸ ਸੱਜਣ ਪਾਸ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਪਿੱਛੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਠੀਕ ਵਾਹੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ 1974 ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?

2. ਇਥੋਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ

ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀ ਪੈਸੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੁਦਰਾ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਮੁਦਰਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗੀ - ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

4. ਅੱਜ ਕੱਲ ਬੜਾ ਮੰਦਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਗਾਹਕ ਘੱਟ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਾਲਾਂ ਨਹੀਂ ਘਟੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਫਤ ਭਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਜੇ ਹਿਥੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਅਸਲੀ

ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਰੁਪਿਆ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਲਟਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਕੈਪੀਟਲ ਗੇਟ ਟੈਕਸ ਤੇ ਗਿਫਟ ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਦੇ ਨਵੇਂ ਝੰਜਟ ਖੜੇ ਹੋਣਗੇ।

7. ਸੀਲਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

8. ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਕੋਲੋਂ ਮੁੜ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਰ ਵੀ ਕਠਨ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ

ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼

ਇਹ ਐਡੀ ਕਠਿਨ ਸਮਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਨ ਮੰਤਰੀ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪਾਸਿਉਂ ਅਵੇਸਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਚਲੀ ਜਾਵੇ।

ਪੁਲੀਸ ਗੋਲੀ ਨਾਲ 5 ਹਲਾਕ, 35 ਜ਼ਖਮੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਲਾਗੇ ਭੜਕੇ ਪੇਂਡੂਆਂ ਦੀ ਇਕ ਭੀੜ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਅਤੇ 35 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਭਰਤ ਪੁਰ ਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਾਪਰੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਸੌ ਪੇਂਡੂ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਪੇਂਡੂਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂਆਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਉਪਰ ਪਥਰਾਓਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿਤੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਭਰਤ ਪੁਰ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲਈ ਵਿਵਰਜਿਤ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਸੀ।

ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਵੇ

ਲੰਡਨ — ਫੋਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੰਗਦਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ. ਫਰੈਂਕਲਿਨ ਬੋਸ ਨੇ ਗਰਨਾਡਾ ਗਿਲਡ ਹਾਲ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,

ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਢਿੱਲ- ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਮੰਗੇਤਰ ਮੰਗਾਂ ਸਕਣਗੀਆਂ

ਲੰਡਨ—(ਏ.ਪੀ.) ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਢਿੱਲ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਤੀਆਂ ਤੇ ਮੰਗੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਮੰਗਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ 'ਚ ਡਰਾਫਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਏਸ਼ੀਆਈ ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ 1979 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ 'ਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਰਤਾਨੀਆਂ 'ਚ ਵਸ ਗਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਯੂਰਪੀਨੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਨੇ ਬ੍ਰਤਾਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਨਸਲੀ ਤੇ ਸੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਵਖਰੇਵੇ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਇਕ ਬ੍ਰਤਾਨੀਆਂ 'ਚ ਜਨਮੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਪਰ ਦੂਸਰੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਕੁਝ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵਾਂ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਰਜ 'ਚ ਇਸ ਬਿਲ ਤੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ 7000 ਅਵਾਸੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ। ਇਕ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋਹਨ ਕਾਰਲਿਸਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਹੂਟੀਆਂ 1000 ਪਾਉਡਾਂ ਤਕ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਤਾਨੀਆਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਅਮਰੀਕਾ ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਕੋਲ ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੀਗਨ ਦੇ ਦੇ ਇਕ ਮਾਹਿਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਹਮਲਾਵਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਖ ਵਰਤੋਂ ਯਾਦਗਾਰ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਰੋਸ ਰਲੀਜ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ

ਇਕੱਤਰਤਾ 7 ਨਵੰਬਰ 1982 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ:—
ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਸਨਮਾਨ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ(ਪੰਜਾਬ) ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

13 ਨਵੰਬਰ 1982 ਤੋਂ ਹਰ ਪੰਦਰਵਾਂਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਕੱਤਰ

ਹਰਦੇਵ ਵੜੈਚ

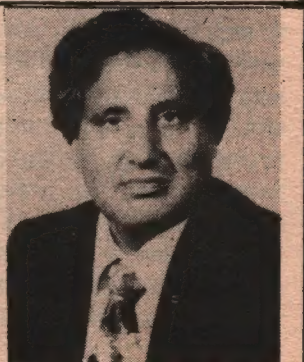
!! JIM PATTISON ON MAIN !!

ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਟੋਕਸ ਵੇਚਣਾ,
ਟਰੱਕ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ 4x4ਜੀਪੀ ਟੈਂਟ ਲਈ ਰੁਹਾਣੇ ਜਾਣੇ
ਪਹਿਚਾਣੇ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ

SERVICE AFTER SALE

BUS. 879-4233 3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C. RES. 435-1834

FARLAD GILL

**Do you have a key-
person in your
business?**

Mohinder S. Gill

B.Comm., M.B.A., C.G.A.

Life Under Writer

Member Million Dollar Round Table

700 Royal Center (Box 11112)

1055 W. Georgia St., Vancouver, B.C.

V6E 3P3

What would happen if you lost that
person? Insure your recovery

Call:

OFF: 682-8441

RES: 433-1684

Sunlife

OF CANADA

Get Your Life in Shape

BUYING

TRADING

SELLING

- ☐ BUYING
- ☐ TRADING
- ☐ FARMS
- ☐ SELLING
- ☐ COMMERCIAL
- ☐ INDUSTRIAL

**ANY KIND OF REAL ESTATE PROPERTY
CONTACT**

JAS

MANGAT

Bus: 324-1034

Res: 876-1629

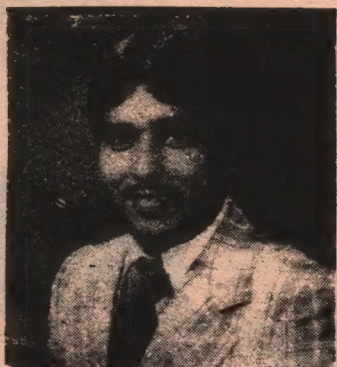
CATHAY PACIFIC REALTY LTD.

5052 VICTORIA DRIVE
VANCOUVER, B.C.

WILL WHEATON
PONTIC BUICK GMC LTD.

325 -12th ST. NEW WEST.

For **New and used cars, station
wagons, new & used truck, van
and 4x4 jimmy....for all your
driving needs.... your well known
professional salesman**

KULDIP SINGH JHAND

PH:

BUS: 526-2781

RES: 524-4137

Pager 687-7711#7610

**PRUDENTIAL
ASSURANCE**

**For Your Insurance Needs
CONTACT**

**PIARA SINGH BEESLA
M.A.**

Supervising Agent

THE PRUDENTIAL

ASSURANCE COMPANY LTD

**SUITE 405, 1488-4th AVE.
PRINCE GEORGE, B.C.**

Off. (604) 562-4448 Res. (604) 564-4240

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ (ਨਾਵਲ)

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪਿੰਡ ਖੁਰਦਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ) ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ।
(ਲੜੀਵਾਰ)

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧ ਕੇ ਸਿਆਮ ਤੇ ਬਰਮਾ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 1908 ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਭ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 1906 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਲੈਕੇ 1914 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੀ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਹੋਰ ਨਾਵਲ 'ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪਕੇ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 1906 ਤੋਂ 1914 ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪਕੇ ਵਿਚ, 1914 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਤੱਕ 16 ਮਾਰਚ, 1917 ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

17 ਅਪ੍ਰੈਲ 1982 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੁਰਦਪੁਰ ਭਾਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨਾਵਲ ਗੀਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੁਰਦਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 1913 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ 5100 ਰੁਪਏ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਭੇਟਾ ਕੀਤਾ। "ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਬਾਰ" ਵਿਚ ਇਸ ਅੰਕ ਤੋਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਲੜੀਵਾਰ ਅਗਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਮਾਣ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਗਿਆਨੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਕਰਦਾਰਾਂ ਹਾਂ।

ਗਿਆਨੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ

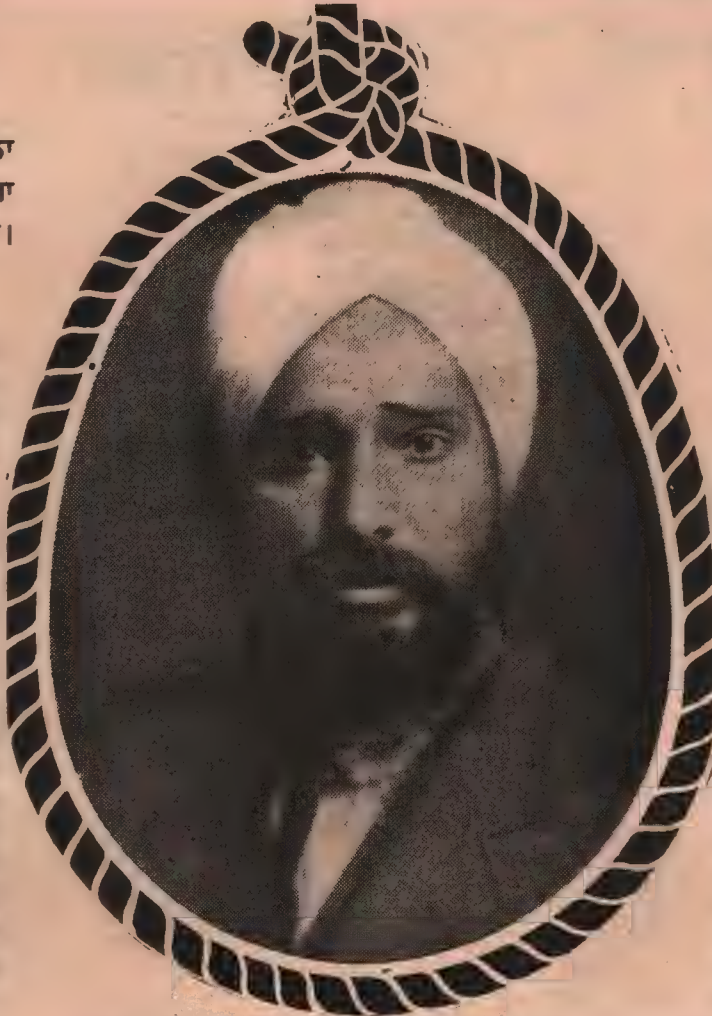
ਚੀਨ ਆਜ਼ਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਚੀਨ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸ਼ੰਘਾਈ ਤਾਂ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀਆਂ ਦਾ। ਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਸਪੇਨ ਦਾ ਤੇ ਚੌਥੇ ਉੱਤੇ ਪੁਰਤਗਾਲ ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੋਰ ਯੂਰਪੀਨ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਮਲੋਮਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਈ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਜਾਪਾਨੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੰਘਾਈ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸ਼ੰਘਾਈ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੁਲਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਵਿਰਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਂ ਪਠਾਣ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਕੇ ਵਸਾ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਜੋ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਲਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਉਹ ਦਰਬਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੇ। ਦਰਬਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਮਲਾਯਾ ਤੋਂ ਚਲੀ ਸੀ। ਮਲਾਯਾ ਵਿੱਚ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ "ਜਾਗਾ" ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ "ਜਾਗਾ" ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਜਿਥੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਉਥੇ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੰਘਾਈ ਵਿਚ ਦੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਨ। ਇਕ ਸੀ ਸਿੱਖ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਆਮ ਸੰਗਤ ਦਾ। ਜੋ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਕੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੀਨਾਂਗ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਪੜਾਅ ਸ਼ੰਘਾਈ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲ ਤੁਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ੰਘਾਈ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਆਮ ਰਹਿੰਦੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੁਸਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਤਨੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਈ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਉਕਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ੰਘਾਈ ਦੇ ਕੁੱਝ ਸਿੰਘ ਅਜਿਹੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ। ਅੱਖੇ ਸੱਖੇ ਸਭ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ।

ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਰਵਾਰ ਸੀ ਭਾਈ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਛੋਟਾ, ਤਿੰਨ ਮਣਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਫੁਟ ਫੁਟ ਪੈਂਦੀ ਜੁਆਨੀ, ਭਰ ਜੁਆਨ ਮੁਛਹਿਰੇ ਤੇ ਕਾਲੀ ਚਮਕਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ, ਉਸਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਉਸਦਾ ਘਰ ਇੱਕ ਬੰਦਰਗਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੰਦੀ। ਜਦ ਉਹ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰ ਮੁੜਦਾ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਚਾਹ ਦਾ ਪਤੀਲਾ ਧਰ ਦੇਂਦਾ। ਫਿਰ ਚਾਈ ਚਾਈ ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਪਿਆਂਦਾ।

ਜਦ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਮੁੜਦੇ। ਸ਼ੰਘਾਈ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਜਦ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਖਲੋਤਿਆਂ ਤੱਕਿਆਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਚੰਨ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਦੋੜਕੇ ਪੋੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਜਾ ਖੋਲਿਆ। ਜਦ ਪੋੜੀਆਂ ਉਤਰਦੀ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਅੜ ਕੇ ਖਲੋ ਗਈ। ਉਹ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਕਹਿ ਨਾ ਸਕੀ। ਉਸਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਬੀਬੀ ਜੀ! ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਨਗੇ।" ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਕੇ ਪੋੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਪੁਚਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਕਿਹਾ — "ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ! ਦੋ ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਕਾਕਾ ਵਾ ਤੇਰਾ। ਗੁਰੂ ਕਰੇ, ਇਕ ਕਾਕਾ ਹੋਰ ਆ ਜਾਏ। ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉ, ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਛੋਟੇ ਨੂੰ।" ਹੇਠਾਂ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਜ ਆ ਗਈ। "ਜੀ ਆਈ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਪੋੜੀਆਂ ਉਤਰਨ ਲਗ ਪਈ। ਅੱਗੋਂ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਖਲੋਤਿਆਂ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ — "ਤੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਵੀ ਐ ਕਿ ਨਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ

"ਜੀ ਪਛਾਣਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ। ਖੁਰਦਪੁਰੀਏ ਵਾ, ਆਪਣੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਣੀ। ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਲਿਟਾ ਕੇ ਆਈ ਆ।" ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ— "ਸੁਖ ਤਾਂ ਹੈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ! ਢਿਲੇ ਮੱਠੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਭੈਣ ਜੀ?" ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਬੋਲ ਪਈ— "ਸੁਖ ਵਾ! ਸੁਖ ਵਾ! ਗੁਰੂ ਇਕ ਹੋਰ ਪੁਤ ਦੇਵੇ। ਜੋੜੀ ਹੋ ਜਾਊ।" ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਕੇ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਤੋਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ— "ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਹਾ ਧੋਹਾ ਕੇ, ਖੁਆ ਪਿਆ ਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚੱਲ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਪਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹੀ ਸਨਾਨ ਕਰ ਲਾਂਗੇ।"

ਕਾਂਡ ੨

ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ ਪਰ ਉਹ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਅੱਠ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬੀਬੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਉਠਣ ਜੋਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਬੁਖਾਰ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਭੁਖ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪੇਂਡੂ ਪਾਸ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬੀਬੀ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁਛਣ ਆਉਂਦਾ। ਅੱਜ ਉਸਨੇ ਪੋੜੀਆਂ ਉਤਰਦਿਆਂ ਅਗਲੇ ਪਰੇਗਰਾਮ ਦੀ ਪੁਛ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ— "ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈਕਿ ਮੈਂ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੰਘਾਈ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿਆਂਗਾ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਦੇ ਢਿੱਲੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਅਭਿਚਟ ਪੈਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਐ! ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਤੱਕ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਚਲੀਏ।"

ਕੁਝ ਚਿਰ ਰੁਕ ਕੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਸਿਆ "ਜੇ ਇਕ ਦਿਨ ਹੋਰ ਉਡੀਕ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਈ ਤਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਨੇਹਾ ਪਤਾ ਮਿਲ ਜਾਏ। ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਐ। ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਹੋਰ ਰੁਕ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਐ। ਮੈਂ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬੇਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਐ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਿਦ ਉੱਤੇ ਅੜੀ ਹੋਈ ਐ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਜਾਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਛੱਡਕੇ ਫਿਰ ਜਿਧਰ ਜੀਅ ਕਰੇ ਜਾਵਾਂ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਦਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣ ਦੇਣਾ।"

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੋਲਾ ਜਿਹਾ ਉਤਰ ਦਿਤਾ— "ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ! ਦਾਸ ਤਾਂ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਕਰੇਗੇ, ਜੋ ਹੁਕਮ ਕਰੇਗੇ ਦਾਸ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ।"

ਕਾਂਡ ੩

"ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ! ਜਿਹੜੇ ਸੂਰਮੇ, ਗੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖ ਬਚਾਅ ਕੇ ਲੰਘ ਗਏ, ਉਹ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਗੋਰੇ ਚੌਹੀ ਪਾਸੀਂ ਬੋਰਾਂ ਲਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਦਿਸਦੇ।"

"ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

"ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੁੜ ਪੈਂਦੇ ਜਦੋਂ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗਜ' ਮੁੜਿਆ ਸੀ।"

"ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਹਾਜ਼ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਾਂ। ਅਜੇ ਸਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਅਗਲੀ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈ ਮਈ ਤੋਂ ਇਕੀ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਵੈਨਕੂਵਰ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਨਿਤਨੇਮ ਵੀ ਖੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਗੱਲ ਕਹੀ ਐ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਮੁੜ ਪੈਂਦੇ।"

"ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਐ। ਜਹਾਜ਼ ਮੁੜਨ ਸਾਰ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਮੁੜਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਚਾਰ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਜੰਗ ਛਿੜ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਲ ਚਲ ਮੱਚ ਗਈ। ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ 'ਗ਼ਦਰ' ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਰੁਕਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਟਬਰਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਟਿੱਕ ਜਾਈਏ ਫਿਰ ਇਕੱਠੇ ਚਲਾਂਗੇ।"

ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਈ ਸੀ।"

"ਬੱਚੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਬੀਬੀ ਹਰਨਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਠੰਡ ਲਗ ਗਈ। ਫਿਰ ਸਰਸਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।"

"ਬੜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਬੀਬੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਤਾਂ ਮਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ। ਅਸਲੀ ਗਲ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ। ਕੀ ਗਲ ਹੋਈ ਸੀ?"

ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਾਕਾ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖਲੋਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁਝ ਝੁਕਕੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਬੜੀ ਨਿਮੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ— "ਇਸ ਗੱਲੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਤੇ ਕਰੂਰ ਕਹਾਣੀ ਐ। ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਭਾਈ ਮਿਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ। ਉਹ ਸਕੱਤਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਪਾਸੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੀ। ਸੰਗਤ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿਤੀ। ਅਸੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਤੁਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਸਾਂ ਇਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲੱਭੀ। ਉਹ ਕਾਤਲ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਲੱਭ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਗੋਲੀ ਚਲ ਗਈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਮਿਤਰ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਦੋ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਪਈ। ਬੋਲਾ ਤੇ ਬੋਲੇ ਦਾ ਪੜਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਤਲ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਰੋਟੀ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਬੋਲੇ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਨ।"

ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਖੜਾਕ ਸੁਣਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਰੁਕ ਗਏ। ਬਾਹਰ ਹਨੇਰਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਮੀ ਜਿਹੀ ਬੱਤੀ ਜਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਤੱਕਣ ਲੱਗੇ। ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹਿ ਜਾਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ।

"ਫੇਰ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬੋਲੇ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿਤੀ। ਕਈ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਪਰ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾ ਗਏ।" ਏਨੀ ਗਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨੱਕ ਮੂੰਹ ਸਾਫ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਗੱਲ ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਈ— "ਗੋਲੀ ਗੁਰੂ ਮਾਰ ਬੋਲੇ ਨੇ ਚਲਾਈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਫੜਕੇ ਥਾਣੇ ਡੱਕ ਦਿਤਾ। ਫੇਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੱਕਾ ਰਕਕੇ ਬੋਲੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਹਦਾ ਕੇਸ ਪੰਦਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਸਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸੇਵਾ ਬਰਾਬਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣੀ ਛੱਡ ਦਿਤੀ ਸੀ ਤਾਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਮਿਲੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਤੁਰ ਸਕੀਏ।"

ਜ਼ਰਾ ਰੁਕਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ— "ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹੋਏ।"

"ਸਾਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਨਿਕਲਿਐ ਸੁਰਮਾ। ਦੇਸ਼-ਕੌਮ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਰੱਖ ਗਿਐ। ਜਿੰਨਾ ਮਾਣ ਕਰੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜੇ।"

"ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਹੋਰੀਂ ਬੜੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ, ਪੰਥ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ ਸਨ। ਕਹਿਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵੇਖਕੇ ਨਾ ਸਹਾਰ ਸਕੇ। ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਅਗੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਰੁਕੇ ਰਹੇ ਹੋ, ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਰ ਰੁਕ ਜਾਓ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਿਆਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇੱਕੀ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰੜੇ ਮਦਾਨ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕੱਟ ਦਿਤੀ। ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਫੁੱਡਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਚਲੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਛੇ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਬੋਲੇ ਤੇ ਬੋਲੇ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹ ਮਚ ਗਈ। ਸਾਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਪਿਆ। ਬਸ ਇਹਨਾਂ ਔਕੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲਗ ਗਏ। ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸੁਰਮਾ ਮੌਤ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਅਸਾਂ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਭਾਈ ਮਿਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਲਈ ਗਿਆਰਾਂ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮੁਕਰਰ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਭਲੀ ਕਰੇ। ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੁਲਾਰੇ ਨੂੰ ਗਜ਼ ਵਜ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ।" ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਹੁਕਾ ਭਰਿਆ। ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਹੁਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਦੇ ਲਾਝੂ ਉਠਦੇ ਵੇਖੇ। (ਚਲਦਾ)

UPPAL PHOTO STUDIO

Gurdev Singh Uppal 327-2405

Serving with 30 years experience in line

□ Family Portraits, Weddings Groups

□ Specialists in Family Groups

□ 5 Minutes Passport Service

gurdev Singh Uppal

Ph.(604)874-6711

4442 Main St.(at 29th.Ave.)VANCOUVER

AMBIKA

Enterprises Ltd.

5125 VICTORIA DRIVE VANCOUVER B.C.

Phone. 327-0295

ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਸੇਲ

1 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 30 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ

ਮਾਂਹ MANH 39¢ LB.	ਮੂੰਗ MOONG 39¢ LB.	ਪੰਜਾਬੀ ਟੀਂਡਾ Punjabi Tinda 99¢	ਮਸਰ MAUSAUR 39¢ LB.
BRAVO ਕਾਬਲੀ ਛੋਲੇ CHICK PEAS 67¢ EACH	ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲ BASMATI RICE 79¢ LB.	ਸੋਨਾ ਸਾਗ SHONA SAAG 79¢	ਰੂਹ ਅਫਜ਼ਾ ROOH AFZA \$4.99 A BOTTLE
ਬਾਦਾਮ ALMONDS 3Lbs.5.99	ਕਰੇਲਾ ਪਿਕਲਜ਼ Karela Pickles \$1.99	ਬੈਂਗਣ Egg Plant \$1.29 LB.	ਅਦਰਕ GINGER 99¢ LB.
ਬਟਰ BUTTER \$2.18 LB.	ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚੌਲ LONG GRAIN RICE 10 Kg. 25 Lbs. \$6.99	ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਤੇਲ Vegetable Oil \$2.99	ਹਲਦੀ HALDI 99¢ LB.
ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ \$1.39 LB. ਬੋਕਸ	ਮੀਟ ਸਪੈਸ਼ਲ FRESH GOAT & PORK on SPECIAL PRICE	ਮੈਦਾ (White Flour) \$4.89 10 KG.	ਆਟਾ ATTA \$4.39 10 KG.

AMBIKA FOODS

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਫੂਡਸਟੋਰ ਜਿਥੇ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ !

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ

“ਸੂਰੀ” ਅਮਰਜੀਤ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਜਿਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮਾਜੀ, ਆਰਥਕ, ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

20 ਨਵੰਬਰ 1982 ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਹੋਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਸੀਆਂ ਵਾਂਗਸਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਘੋਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਮਿਊਂਸਪਲਟੀ, ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਪਾਰਕ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਤਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਫੈਡਰਲ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਟੈਕਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰੇਸਿਵ ਇਲੈਕਟੋਰੇਟਸ ਡਾਵ (COPE) ਕੋਪ ਦੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕੋਪ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਵਾਧੇ ਵਿਰੁਧ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਘੋਲ ਕੀਤਾ, ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਟੌਤੀ ਹੋਈ। ਬੀ. ਸੀ. ਪੈਲੇਸ, ਮਹਿੰਗੇ ਨਵੇਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਡਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਕੋਪ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ।

ਸਾਡੀਆਂ ਵੋਟਾਂ

ਸਾਡੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੋਟਾਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿਣਦੇਵਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਰੇਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਜਣ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਾਗਲੇ ਟਾਊਨਾਂ ਵਿਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਰੇਰਨਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 8 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ 8 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪੁੱਜਿਆਂ ਵੋਟ ਕਾਰਡ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੋਪ ਵਲੋਂ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਕਾਰਡ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਪ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਹੈ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜੋਰ ਇਸ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਿਆਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣ ਕੇ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਕੋਪ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਮੇਅਰ ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਿਤਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਕ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਗਰ ਮੁਦਾਖਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੋਪ ਨੂੰ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਿਤਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਰੇਫਰੈਂਡਮ

ਵੋਲ ਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਰੇਫਰੈਂਡਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਲਾਨ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ।

1. ਅਮਨ ਰੇਫਰੈਂਡਮ :— ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਜੂਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਜਾਹਰੇ ਅਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਐਂਟਮੀ ਜੰਗ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਰੇਫਰੈਂਡਮ ਵਿਚ ਅਮਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਐਂਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਜੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਅਮਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ‘ਹਾਂ’ ਵਿਚ ਵੋਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਕੋਪ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

2. ਵਾਰਡ ਸਿਸਟਮ :— 1978 ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਵਾਰਡ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰੇਫਰੈਂਡਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ. ਸੀ. ਬੈਨਿਟ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਕਾਸ਼ਾਹੀ ਵਰਤ ਕੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਾਡੇ ਜਮਹੂਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਲਿਤਾੜ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 60 o/o ਵਾਰਡ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਕਰਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਗੈਰ ਜਮਹੂਰੀ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਡ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

3. ਸੰਡੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ :— ਅਸੀਂ ਸੰਡੇ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਇਕੱਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਾਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਸਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਰੇਫਰੈਂਡਮ ਲਈ ਕੋਪ ਨਾਂਹ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ।

42 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਬਾਰੇ :— 42 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਖਰਚਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਰੇਫਰੈਂਡਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ yes ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ।

ਕੋਪ (COPE) ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨੇ :—

1. ਕੋਪ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅਮਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਐਂਟਮੀ ਜੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੋਰ ਹੋਰ ਜੱਥੇਬੰਦ ਕਰੇਗੀ।

2. ਵਾਰਡ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਏਰੀਏ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਵੇਗੀ।
3. ਸਸਤਾ, ਸੁਚੱਜਾ ਅਤੇ ਜੱਥੇਬੰਦ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਬਣਾਵੇਗੀ।
4. ਬੱਚਿਆਂ, ਬੁਢਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੰਗ ਹੀਨ ਲੋੜਬੰਦਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ।
5. ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ, ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕਤਾ ਉਸਾਰ ਕੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਮੂੰਹ ਭੰਨਣ ਲਈ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕਤਾ ਉਸਾਰੇਗੀ।
6. ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਬੱਜਟ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਕਟੌਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ।
7. ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੋਪ ਬਚਨ ਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਆਓ ਕੌਮ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵੋਟ ਵਰਤੀਏ। ਕੌਮ ਦੀ ਜਿੱਤ ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਕੋਪ(COPE) ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਸਜੀਤ ਸੰਧੂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਿਵਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੋਪ (COPE) ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕੋਪ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾ ਰੀਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਖਿਪ ਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਆਪਣੀਆਂ ਦੂਰ ਦਰਸ਼ੀ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦਵਾਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਕੋਪ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਅਣਥੱਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ 50,000 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਿਦਿਆ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੇ ਹੋਂਡੀਕੈਪਡ (ਅਪਾਹਜ) ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੋਟਿਵ ਇੰਡੀਅਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ। ਲੋੜਵੰਦ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਖਾਸ ਪਰੋਗਰਾਮ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇਰੇ ਨਸਲੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕੀਤੀ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ 19 ਸਵਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਪਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1981 ਵਿਚ ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨਿਆਈ ਟੈਕਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਘੋਲ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਕੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ 1982 ਦਾ ਟੈਕਸ ਘਟਾਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਿਆਰਾਂ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਕਚਿਰਾ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਪ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਬਜਟ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਘੋਲ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਟੀਚਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਕਲਾਸਰੂਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਗਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਾਸਤੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਿਦਿਆ ਵਾਸਤੇ, ਵਿਦਿਆ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਕੋਪ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

—ਕੋਪ(COPE) ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਪ ਦਾ ਰੀਕਾਰਡ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਪ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਕੋਪ(COPE) ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਓ।

ਜਸਜੀਤ ਸੰਧੂ

ਉਮੀਦਵਾਰ
ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ

ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤੇ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ — ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਂਟਰ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 72 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਬਚੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਡਾਲਰ ਗਰੀਬ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਾਣਗੇ।

1982 ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕੱਲੇ ਲਈ 107 ਡਾਲਰ, ਵਿਆਹਿਤਾਂ ਲਈ 220 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਲਈ 267 ਡਾਲਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਵੇਲਵੇਅਰ ਪੈਮੇਂਟਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ, ਡੈਂਟੀਕੁਅਰ ਅਤੇ ਲੀਗਲ ਏਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੇ ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਰ ਗਰਮੀ

ਸੁਰਜੀਤ ਬੈਂਸ ਐਮ. ਏ.

ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਵਾਰੀ ਸਰੀ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮੇਅਰ ਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ। ਬੇਸ਼ਕ ਮੇਅਰ ਡੌਨ ਕੋਂਸ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕਾਦੀ ਪਰ ਸਟਰੀਟਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਹ ਸਿਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਪਾਰਟੀ ਜੋਰਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪਰੋਵਿਨਸ਼ਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵੰਡੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੋਸ਼ਲ ਕਰੈਡਿਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਕੋਈ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਬਰਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ।

ਐਲਡਰ ਮੈਨਾਂ ਲਈ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੀ ਸਕੂਲ ਟਰਸਟੀ ਲਈ ਹਨ।

ਚਰਨ ਪਾਲ ਗਿਲ ਜੋ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ, ਫਾਰਮ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਹਨ ਐਲਡਰ ਮੈਨ ਲਈ ਸਰੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਿਟੀਜਨ ਫੌਰ ਬੈਟਰ ਸਰੀ(ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.) ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੇਠਾਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੌਨ ਸਮਾਲਵੁਡ ਕਲਾਵਰਡੇਲ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰ ਕਦ ਬੁਲਾਰੀ ਵੀ ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ. ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਐਲਡਰਮੈਨ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ. ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲ ਟਰਸਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੌਲ ਵਿਨ ਅਤੇ ਲੌਇਸ ਪੀਟਰਸਨ ਹਨ। ਪੌਲ ਵਿਨ ਬਲੈਕ ਸੋਲੀਡਰੀਟੀ ਸੰਘਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਡੇਡਰਲ ਹਿਊਸਨ ਰਾਈਟਸ ਬਰਾਂਚ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਲਡਰ ਮੈਨ ਗੈਰੀ ਵਾਟਕਿਨ, ਜੈਕ ਵਿਟੇਕਰ ਬੋਨੀ ਸੈਰਿਕ ਅਤੇ ਬੇਬ ਬੇਸ ਫਿਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਬ ਬੇਸ ਫੁਬਦੀ ਹੋਈ ਸਰੀ ਵੋਟਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਤਿੰਨ ਐਲਡਰ ਮੈਨ ਸਰੀ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਇਲੈਕਟਰ (ਐਸ. ਐਮ. ਏ.) ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ (ਐਸ. ਐਮ. ਏ.) ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਇਨ ਹੇਗਮੇਇਨ ਹਨ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਮ. ਏ. ਦੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੈਨ ਰਹਿਨਬੀ ਡੌਰੀਨ ਬੀਨਰ, ਲੌਰ ਮਕਲੀਲੀ ਅਤੇ ਹੌਲਿਸ ਕੋਲੀ ਹਨ।

ਸਰੀ ਆਲਟਰਨੇਟਿਵ ਮੂਵਮੈਂਟ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਟੀਵਰਡਰ ਅਤੇ ਕਿਮ ਜੈਂਡਰ ਹਨ।

ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੈਨੀ ਐਡੀਇੰਗਟਨ ਪੈਟ ਸਟਰੈਚ, ਬਰੂਸ ਗੂਚ ਆਦਿ।

ਸਰੀ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਰੇਫਰਨਡਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰੀ ਆਪਣੀ ਅਲੱਗ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਏ ਫਰੇਜਰ ਵੇਲੀ ਰੀਜਨਲ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਰਹੇ।

20 ਨਵੰਬਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਤੀਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਫੀ ਸਦੀ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਣਗੇ।

ਕੇਂਦਰੀ ਅਕਾਲੀ ਗਲਬਾਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਟੁਟੀ

BASMENT FOR RENT.

ਸਰੀ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਬੇਸਮੈਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਬੱਸ—ਸਕੂਲ ਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ—ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ।

Phone After 5. P.M.
585—9335

FOR RENT

In Port Moody Near Burnett Hotel. New Basement 2 Bed-rooms. Stove fridge, Carpeted. Call Parmar Phone 939-8916

CBS

... and the people behind it.

'ਸਿਟੀਜਨਜ਼ ਫਾਰ ਬੈਟਰ ਸਰੀ' ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

Vote for a Better Surrey

and the people who will work for it:

ਅਸੀਂ ਸਥਾਨਕ ਏਰੀਆ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

* ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ. ਸਰੀ ਵਿਚ ਕਾਰਪੋਰਟ ਡੀਵੈਲਪਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਸਥਿਤੀ (ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ) ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗੇ।

* ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਰੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ।

* ਸਾਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡੀਵੈਲਪਰਾਂ ਦੀ।

ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਖਰਚੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਲੜਾਂਗੇ

* ਜੇਕਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰਗੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਟਾਫ਼ ਪੂਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਸਭਿਅਕ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਾਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* ਜੋ ਬੱਚੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।

* ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ।

* ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਕੂਲ ਸਰੀ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਕੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਹਮਾਇਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸਰੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਾਂਗੇ

* ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਣ।

* ਸਕੂਲ ਤੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।

* ਅਸੀਂ ਸਰੀ ਵਿਚ ਮਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਿਆਵਾਂਗੇ

ON COUNCIL ਚਰਨ ਗਿੱਲ (#5)

ਚਰਨ ਗਿੱਲ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਲੇਟ ਪੋਰਟ ਕਿਲਜ ਵਿਚ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਹੀ ਚਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੀਊਮਨ ਰੀਸੋਰਸ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿਲ ਵਰਕਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਸਮਾਜਕ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਰਨ ਬੀ. ਸੀ. ਸਿੰਘਰਬ ਲੇਟਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਾਕਮਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਵਾਈਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲਾ ਤਜਰਬਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਕਮਿਟੀ ਵਾਧਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਲ ਵਿਨ (#9)

ਪਾਲ ਟਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਲੇਟਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਘਰ ਤਕਤੀ ਪੁੱਜੀ ਨੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਅ ਤੇ ਹਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਪਾਲ, ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੁੱਜੀ ਲਾਉਣ ਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ।

On School Board ਲੂਇਸ ਪੀਟਰਸਨ (#6)

ਲੂਇਸ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਖਾਮਲ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਲੂਇਸ, ਇਕੱਲਾ ਵਾਲਦੀਨ (Single parent) ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਾਲਦੀਨ ਦੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਿਲਵੇਰਡ ਵਿਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਕਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲੂਇਸ ਨੇ ਕਿੱਤਾਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜੌਨ ਸਮਾਲਵੁਡ (#13)

ਜੌਨ ਦੀ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਡਿਮੋਕਰੇਟਿਕ ਕਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਰਤ ਕਾਫੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਲੈਨਿੰਗ ਵਿਚ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਜੌਨ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਜੌਨ ਉਚ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਕਾਰਨ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਨੀਕ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਉਚ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

Help elect CBS candidates

CONTACT US AT 7311 King George Hwy.

590-5656

(ADVERTISEMENT PAID BY CBS)

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ 3000 ਡਾਲਰ ਤੇ 2500 ਡਾਲਰ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

For all your real estate
needs

Contact

PAUL ATWAL

OFF. 876—8841

RES. 946—4216

DOGWOOD REALTY
3377, FRASER ST.

VOTE COPE

ELECT

JASJIT SANDHU

* ਲੋੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਤੇ ਵਧਾਓ।

* ਵਿਦਿਅਕ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੋ

* ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕੋ

FOR SCHOOL BOARD

ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੈਠੇ ਹੋਲਦਾਰ ਨੂੰ ਜਦ ਕੋਈ ਲੰਘਦਾ
ਕਰਦਾ ਸਰਸਰੀ ਬੁਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕੰਮ ਦੀ ਕਾਹਲੀ
ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਬੋਲਦਾ
ਰਹਿੰਦਾ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤਕ ਉਸਦਾ ਸਾਹ ਨਾ ਉੱਖੜ ਜਾਂਦਾ ।
“ਬੜੇ ਭਾਈ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਬੱਸ ਆ, ਮੁੰਡਾ ਪੜ੍ਹਾ ਤਾ,
ਲਖਾ ਤਾ; ਬਥੇਰਾ ਪਿੱਟਦਾਂ ਬਾਈ ਹਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ
ਤੇ ਈ ਅੜਕ ਜਾਅ ਪਰ ਮੰਨਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈਗਾ ।” ਗੱਲਾਂ
ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿਚ
ਫੜੀ ਬੀੜੀ ਦਾ ਚੋਤਾ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ । ਜਦ ਉਸਨੂੰ ਬੀੜੀ
ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ
ਚੁੱਟਕੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੀੜੀ ਨਾਲੋਂ ਰਾਖ ਝਾੜਦਾ, ਫਿਰ ਸੂਟਾ
ਖਿੱਚਦਾ ਅਤੇ “ਅਤੇ ‘ਹੱਤ ਤੇਰੇ ਦੀ ਆਖ’ ਬੁਝੀ ਹੋਈ
ਬੀੜੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਸਲ ਦਿੰਦਾ । ਹੁਣ ਉਹ ਸਾਰਾ
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਚੌਕੜੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠ ਹੀ
ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ।

ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ ਜਦ ਸਾਗਰ ਹੋਲਦਾਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਚੜਤ ਸੀ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਆ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬੰਨੇ ਚੰਨੇ ਉਸਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਚਿੱਟੀ ਪੈਂਟ ਕਮੀਜ਼ ਪਾ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਚੌਂਕੜੀਆਂ ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਦਾ। ਚੌਂਕੜੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਹੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਵਾ ਫੌਜ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸ਼ੌਂਕ ਤਾਸ ਖੇਡਣਾ ਜਾਂ ਕਬੂਤਰ ਬਾਜ਼ੀ ਸਨ। ਤਲੀਆਂ ਤੇ ਬਦਾਮ ਰਖ ਕੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਉਂਣਾ ਉਸਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ। ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਉਹ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਬੂਤਰ ਬਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਭੱਲ ਸੀ।

ਉਸਨੂੰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ। ਉਸਦੀ ਗਲ ਸੀ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਲੱਗਣ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਉਹ ਭੱਜ ਭੱਜ ਰਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ, ਅਗੜ੍ਹ ਦੁਗੜ੍ਹੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਠੰਡੇ ਖਾਂਦਾ ਡਿੱਗਦਾ ਵਹਿੰਦਾ, ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਰਦਾ ਗਿਆ। ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਾਲ ਬਾਦ ਹੀ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰੀ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਫ ਕੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੱਕ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਟਾਲ ਨਾ ਸਕਿਆ।

ਹਾਰਨਾ ਹੋਲਦਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਭੜੋਲਿਆਂ ਦੀ ਸੱਖਣੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਨੇ ਨੱਠ ਭੱਜ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਸਾਂਭ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਹੋਲਦਾਰ ਸਾਗਰ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਸਾਗਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਦੇਂਦਾ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੰਨਿਆਂ ਤੇ ਸੁਣਦਾ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਉਹ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਚੌਂਕੜੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਖਦਾ? ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਅਪਸਰ ਲਗ ਜਾਣੇ..... ਆਪਾਂ 'ਚ ਹੁਣ ਰਟੈਰ ਈ ਆਂ।"

ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਦਰਾਂ ਮੂਹਰੇ ਧੂਣੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੌਹ
ਮਾਘ ੧ ਪਾਲਾ ਉਸਦੇ ਹੱਡਾਂ ਵਿਚ ਰਚ ਗਿਆ। ਖੰਘ ਵੀ
ਵੱਧਦੀ ਵੱਧਦੀ ਐਸੀ ਵਧੀ ਕਿ ਹੌਲਦਾਰ ਮੰਜਾ ਮਲ ਕੇ
ਗੇ। ਉਸਨੂੰ ਤਿੰਨੀ ਮਹੀਨੀ ਮਿਲਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ
ਹੁਣ। ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੂ ਦੇ ਫੰਬਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਉੱਡ ਗਈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਦੋਵੇਂ
ਤਾਂ ਸਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਘਰ ਬੈਠ ਗਏ।
ਸੁਰਜੀਤ ਬੀ. ਏ. ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ
ਸਮਝਦੇ ਸੁਰਜੀਤ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਪੰਧੇ
ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾਂ ਬੀਮ ਤਾਂ
ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਡੱਗ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ।
ਸਭ ਤੋਂ ਪੁੱਤ ਨੇ ਹਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਦੂਜਾ
ਸਾਲ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ।

ਰਜੀਤ ਨੇ ਐਧਰੋਂ ਓਧਰੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ
ਦਾ ਐਕਸ-ਰੇਅ ਕਰਵਾਇਆ । ਐਕਸ-ਰੇਅ
ਤੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਅੰਨ-ਪਾਣੀ ਛੁਡਾ ਦਿਤਾ
ਅ. ਸ਼. ਮੁਖੀ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਟੀ. ਬੀ. ਰੋਹੀ
ਵਾਲਾ ਹੌਲਾ ਲਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ
ਹੀ ਜ. ਸ਼. ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ

ਹੋਈਆਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਹੋਲਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਖਾਪੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤੇ। ਕੰਧਾਂ
ਦੀਆਂ ਖੁੰਬਾਂ ਨੂੰ ਤੁੜੀ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਗੋੜਿਆਂ ਗੁਪਿਆਂ ਦੇ
ਆਸਰੇ ਦਿੰਦੀ ਨਿਹਾਲੋ ਵੀ ਹੁਣ ਹਾਰ ਹੰਭ ਗਈ ਸੀ।
ਹੋਲਦਾਰ ਹੁਣ ਧੁੱਪਾਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਉੱਠਦਾ ਅਤੇ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਾ ਬੈਠਦਾ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੈਠੇ ਫੌਜ ਚੋਂ ਛੁਟੀਆਂ
ਕੱਟਣ ਆਏ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਪਲਟਣਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਕਰਦੇ। ਉਸ ਦਾ ਜੀ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਪਰ
ਉਥੇ ਉਸਦੀ ਸੁਣਦਾ ਹੀ ਕੋਣ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਦ ਉਸਦਾ
ਜੀ ਤਾਸ ਖੇਡਣ ਨੂੰ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਸ ਖੇਡਦੀ
ਵਾਣੀ ਕੋਲ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਧਿਰ ਵਲ ਦਾ ਹੋ ਕੇ
ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਾ ਸੁਟਣ ਦੀ ਰਾਇ ਦੇਂਦਾ ਆਖਦਾ, ਆਹ
ਪੱਤਾ ਨੀ ਬਈ ਆਹ ਸੁੱਟ।" ਪਰ ਮੁੰਡੇ ਦੀਆਂ ਪਾੜਵੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਜਦ ਉਸ ਵਲ ਵੇਖਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਕੰਬ
ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਮਸੋਸਿਆ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਲੈ ਕੇ ਚੋਂਕੜੀਆਂ ਤੋਂ
ਉਤਰ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤਰ ਆਉਂਦਾ।

ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਬੀ. ਏ. ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਖਾਣ ਵੇਲੇ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਹੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਗੱਲ ਪੈ ਜਾਂਦਾ। ਹੌਲਦਾਰ ਤੇਜ਼ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਖਦਾ, 'ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਾਲਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ ਐਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਤੈਨੂੰ ਐਹਾ ਜਾ ਕੁਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਾਂ 'ਨੀ ਸੀ ਭੜ੍ਹਾਇਆ।' ਤੇਜ਼ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੌਲਦਾਰ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਥਾ ਤਥਾ ਬੋਲ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਸੁਰਜੀਤ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦਾ।

“ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੀਤਿਆ ਤੇਰਾ ਬਾਈ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਈ ਢਿੱਲਾ
ਲਗਦਾ, ਏਨੂੰ ਕਿਤੇ ਦਖਾ ਲੋ।” ਇਕ ਦਿਨ ਪਿਛਲੀ
ਰਾਤ ਨਿਹਾਲ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਿਮੀ ਅਵਾਜ਼
ਨਾਲ ਜਗਾਇਆ।

“ਬੇਬੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਵਾਰੀ 'ਵ ਨੀ ਮਿਲਣੀ ।
ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਈ ਦੇਖਾਂਗੇ । ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਉੱਠਣ ਦੀ ਬੇਵਸੀ
ਵਿਚ ਮੰਜੇ ਤੇ ਹੀ ਪਾਸਾ ਪ੍ਰਤਿਆ ।

“ਪੁੱਤ ਦਿਨ ਕੀਨੂੰ ਚੜਨੈ।” ਕਹਿੰਦੀ ਪੋਲੇ ਪੰਰੀਂ ਕੋਨੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਮਾਂ ਦੀ ਏਨੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਸੁਰਜੀਤ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਿਆ। ਟੀ, ਬੀ, ਹਪਸਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਘੁੰਮ ਗਿਆ। ਦੀਪਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਪਟਿਆਲੇ ਰਹੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕੱਲ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਉਥੇ ਗੇਟ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਜੇਬ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਰੇਅ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ।

“ਬੇਬੇ ਤੂੰ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਈ ਜਾ
ਆ...” ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਅਰਸੇ ਨਾਲ
ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

“ਪ੍ਰਤ ਮਰੇ ‘ਚ ਹੁਣ ਏਨਾ ਦਮ ‘ਨੀ।’ ਕਹਿੰਦੀ ਨਿਹਾਲੋ ਰੋਣਹਾਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਝਦਾ। ਮਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸਦਾ ਕਾਲਜ ਚੀਰ ਗਿਆ। ਮੰਜਾ ਉਸਨੂੰ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਅਗਾੜੀ ਭਨ ਕੇ ਉਹ ਹੌਲੇ ਜਿਹੇ ਨਾਲ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਜੁਤੀ ਪਾ ਲਈ। ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਤੁਰਦਾ ਸੁਰਜੀਤ ਆਪਣੇ ਬਾਈ ਦੇ ਮੰਜੇ ਦੇ ਸਰਹਾਣੇ ਜਾ ਖੜਿਆ। ਦੀਵੇ ਦੀ ਮਰ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਲੋਅ ਵਿਚ ਸਾਗਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪੀਲਾ ਥਕ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਸੀ।

“ਇਹ ਵਾਂਗਾਈ ਵਿਗੜਿਆ ਪਿਆ ‘ਅਜੀ’ ਤਾਂ
 ਏਥੇ ਏਮੇਂ ਈ ਹੁਲਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ‘.....’।” ਆਪਣੇ ਬਾਈ
 ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਤੁਫਾਨ
 ਜਿਹਾ ਉੱਠ ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਉਬਲਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ
 ਫਲਕਦਾ ਦੇਹਲੀਆਂ ਕੋਲ ਆਕੇ ਖੜੋ ਗਿਆ। “ਬੇਬੇ ਮੈਂ
 ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦੇ ਤਕ ਆਇਆ ਬਾਈ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲੇ ਲੈ ਚਲਾਂਗੇ
 ਨਿਹਾਲੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ‘ਸੁਰਜੀਤ ਮੰਜੀ ਤੋਂ’ ਪੱਗ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਿਰ
 ਤੇ ਲਪੇਟਦਾ ਬੀਹੀਂ ਪੈ ਗਿਆ।

ਘਰ ਦੀ ਪਿੱਛਲੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਰਵਿਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਵਿਚ ਭਾਈ ਜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦੇ ਉਨੀਂਦਰੇ ਦੀ ਭੰਨੀ ਨਿਹਾਲ ਨੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਤੇ ਚਾਹ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁਰਜੀਤ ਵਾਲੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਹੀ ਟੇਡੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਠੇ ਅੰਦਰ ਆਲੀ ਤੇ ਪਿਆ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੌਲ ਦਾ ਦੀਵਾ ਇਕ ਦੋ ਲੰਮੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬੁੱਝ ਗਿਆ। ਕੋਠੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਮ ਗੂੜਾ ਹਨੇਰਾ ਪਸਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਕੁਝ ਹੀ ਪਲੀ ਬਾਦ ਦਿਨ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੀ ਨਿੱਮੀ ਨਿੱਮੀ ਲੋਅ ਛੱਤ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਮੱਘੇ ਥਾਣੀਂ ਕੋਠੇ ਅੰਦਰ ਫੈਲਣ ਲੱਗ ਪਈ।

‘ਬਾਤ’ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?

ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਲੇ
ਜੁਥਾਨ ਦਾ ਪਾੜਾ
ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ
ਪਾੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਚੀਸ ਉਠਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਓਪਰੀ ਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼
ਪੁੱਛ ਬੈਠੇ—ਕਿਉਂ ‘ਬਾਤ’ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?

ਜੋ 'ਬਾਤ' ਬੋਲਦੇ ਅਸੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਛੋਹ ਨਾਲ
ਜ਼ਿਹਨ 'ਚੋਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਿਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ, ਸਾਡੀ ਅਕਲ
ਸਾਡੇ ਕਿਰਦਾਰ, ਓਪਰੀ ਬੋਲੀ,
ਸਿਖਣ ਜਾਂ ਨਾ ਸਿਖਣ ਦੁਆਲੇ
ਘੁੰਮਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ
ਸਾਡਾ ਵਿਵੇਕ ਮੁੜ
'ਏ ਬੀ ਜੀ' ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨਾਲ
ਮਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਸਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਮੁੜ
ਚੁੰਘਣੀਆਂ ਪਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਬੱਚੇ ਬਣ
ਬੇਗਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੁਤਲਾਉਣ
ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ ।

ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਬੱਚੇ ਕਿਉਂ ਬਣੇ ਸਾਂ—
ਆਰਥਕ ਮੰਦੇ ਦੇ ਸਤਾਏ ਤਾਂ
ਗੱਧੇ ਨੂੰ ਬਾਪ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਸਾਂ—
ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਾ ਮਾਰ ਕੇ
ਆਪਣਾ ਵਿਵੇਕ ਭੁਲਾ ਕੇ
ਜਿਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਤੇ ਅਸੀਂ 'ਬਾਤ' ਸਿਖਣ, ਬੋਲਣ
ਵਿਚ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ।
ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗੋਰਾ ਬਾਸ ਪੁੱਛੇਗਾ—
“ਕਿਉਂ 'ਬਾਤ' ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?”
ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗਾ ।
ਠਾਹ ਦੇਣੇ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ :

(“ਯੈਸ ਸਰ, ਆਈ ਕੈਨ ਸੁਪੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼।”)
“ਹਾਂ ਜਨਾਬ, ‘ਬਾਤ’ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।”

ਜਦੋਂ ‘ਸ਼ਬਦ’ ਇਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ‘ਬਾਤ’ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣੀ ।
ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਵੀ ਬਾਤ ਕਰਦੇ ਸਨ,
ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ, ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ
ਵਿਓਪਾਰ ਕਰਦੇ, ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਹੰਢਾਉਂਦੇ,
ਰੋਂਦੇ, ਹੱਸਦੇ, ਬਾਤ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ
—ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਨ
—ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਮੱਤੇ ਸਨ ।
ਉਦੋਂ ਇਨਸਾਨੀ ਰੂਹ ਦੀ ‘ਬਾਤ’
ਹਰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੁੱਛਦਾ
“ਕਿਉਂ ‘ਬਾਤ’ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?”

ਸਟਾਕ ਹੋਲਮ,
ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਗਾਬਰੀਅਲ
ਗਾਰਸੀਆ ਮਾਰਕੁਏਜ਼ ਨੇ ਉਤਮ ਸਹਿਤ
ਲਈ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ ਜਿਤਿਆ ਹੈ। ਲੇਖਕ
ਨੂੰ ਇਹ ਇਨਾਮ ਉਸਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ
ਲਈ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਹਾ-
ਣੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ
ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਾਰਸੀਆ ਮਾਰਕੁਏਜ਼ 54
ਸਾਲਾ ਲਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਚੌਥਾ ਲੇਖਕ
ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਹਿਤ ਲਈ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ
ਜਿਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਿਲੀ
ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪਾਬਲੋ ਨਰੂਦਾ 1971 ਵਿਚ,
ਨਾਵਲਕਾਰ ਮੰਗੋਲ ਐਗੋਲ (ਗੁਆਟੇ
ਮਾਲ) 1967 ਵਿਚ ਤੇ ਗਾਬਰੀਲਾ
ਮਿਸਟਰੱਲ (ਚਿਲੀ) 1965 ਵਿਚ ਇਹ
ਇਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਕੋਲੰ-
ਬੀਅਨ ਲੇਖਕ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤਕ ਪਰੇਸ,
ਸਪੇਨ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ।
ਉਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬ
'ਇਕੱਲਤਾ ਦੇ ਸੌ ਸਾਲ' ਹੈ। ਇਹ
ਕਿਤਾਬ ਉਸਨੇ 1960 ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਸੀ।
ਲੇਖਕ ਦੀ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ
ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘੋਲ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ
ਖੜਦਾ ਹੈ ਚਿਲੀ ਵਿਚ ਫਾਂਸੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ
ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਘੋਲਾਂ ਦੀ ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹਮਾਇਤ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕ ਡੋਗਰਾ

ਇਸ ਦਿਲ ਦੇ ਖਲਾ ਅੰਦਰ, ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਹਵਾ ਭਟਕੇ ।
ਇਹ ਕੋਸ਼ਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੈ, ਦਰ ਦਰ ਤੇ ਵਫ਼ਾ ਭਟਕੇ ।

ਜੋ ਗਲੀਆਂ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਨਿਤ ਪੀਕੇ ਨਸ਼ਾ ਭਟਕੇ।
ਇਹ ਗ਼ਮ ਦਾ ਸਤਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਜ ਦਾ ਖੁਦਾ ਭਟਕੇ

ਕਲ ਤੀਕ ਹਯਾ ਬਣਕੇ, ਪਰਦੇ 'ਚ ਜੋ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ
ਅਜ ਪੇਟ ਦੀ ਖਾਤਰ ਉਹ, ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹਯਾ ਭਟਕੇ ।

ਉਸ ਵਕਤ ਕੋਈ ਕੈਦੋਂ, ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ
 , ਹੀਰਾਂ ਦੇ ਜਦੋਂ ਹੋਕੇ, ਬਣ ਬਣ ਕੇ ਕਜ਼ਾ ਭਟਕੇ ।

ਉਹ ਪਿਆਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਜੋ, ਸਾਹਾਂ 'ਚ ਸਮਾਈ
ਕਿਤਿਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ. ਦਿਨ ਰਾਤ ਬੜਾ ਭਟਕੇ

ਰਲ ਮਿਲਕੇ ਕਲਾਕਾਰੋ, ਕੁਝ ਐਸਾ ਕਰੋ ਚਾਰਾ
ਜ਼ਰਦਾਰ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ, ਮੁੜਕੇ ਨਾ ਕਲਾ ਭਟਕੇ ।

ਅਮਰੀਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ, ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਵੇਂ ਲਗਦੇ
ਜੀਕਣ ਕਿਸੇ ਆਸ਼ਕ ਦੀ, ਮਾਯੂਸ ਦੁਆ ਭਟਕੇ ।

ਬੋਲ-ਕਬੋਲ

ਸਰਦਾਰ ਬਸਰਾ

“ਕੌਣ ਏਂ ਤੂੰ?”

“ਕਾਮਨਿਸਟ !”

"ਮਾਓ-ਜ਼ੇ-ਤੁੰਗ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜਾਣਦੇ?"

“ਉਹ ਤੇ ਜੀ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਚਕੇ ਨੇ।”

ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ-ਟਿਕਟ, ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, "ਤੂੰ ਟਿਕਟ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਗਦੀ? ਤੇਰੇ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਸਾਬਿਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ।"

ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਏਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਦਾ ਹਕਦਾਰ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬਣਾਇਆ, ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿਉਂਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਫੇਰ ਜਾਇਆ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਵਿਅੰਗ—

ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪੰਨੇ

ਕੇ. ਐਲ. ਗਰਗ

ਇਹ ਡਾਇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਬਦਨਾਮ ਹੋਟਲ ਦੇ ਬੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਪੈਂਗ ਸ਼ਰਾਬ 'ਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਟਲ ਜਿਥੇ ਸਿਵਾਏ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਡਾਇਰੀ ਖੋਲ ਕੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ ਪੜਿਆ। ਲਿਖਿਆ ਸੀ : ਸੈਤਾਨ.....ਕਲਜੁਗ.....। ਮੇਰੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਜਾਗਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਗਾਂਹ ਸਵੇ ਪਰਤੇ ਤਾਂ ਡਾਇਰੀ ਕਰਮਵਾਰ ਡੇਟ ਵਾਈਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੁ-ਬ-ਹੁ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ :

ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ

ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ 'ਚ ਧੁਤ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਘਰ ਪਰਤਿਆ। ਬੂਹਾ ਚੌਰ ਚੌਰ ਦੀ ਭੰਨੀ ਗਿਆ। ਬਿਰਧ ਮਾਂ ਨੇ ਬੂਹਾ ਖੋਲ ਕੇ ਮਤ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਮੁੰਡਾ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਰੋਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਅੱਕ ਕੇ ਪੁਤਰ ਗਰਜਿਆ, 'ਭੋਂਕ ਨਾ, ਕੁੱਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ !' ਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਜੁੱਡਿਉਂ ਫੜ ਕੇ ਧਕੇ ਦੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗਲੀ 'ਚ ਸੁੱਟ ਦਿਤਾ ਤੇ ਆਪ ਮੁਥੇ ਮੂੰਹ ਮੰਗੀ ਤੇ ਜਾ ਪਿਆ। ਬੂਹਾ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਾਂ ਬਾਹਰ ਠੰਡ 'ਚ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ ! ਪਰ ਮੈਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਨਾਮੇ ਤੇ ਡਾਵਾ ਖੁਸ਼ ਸਾਂ। ਕਦੇ ਮੌਕਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਡੇ ਜਲਸੇ 'ਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ।

ਦੂਸਰਾ ਦਿਨ

ਅਜ ਮੈਂ ਇਕ ਖਾਨਦਾਨੀ ਰੱਜੇ ਪੁੱਜੇ ਘਰ 'ਚ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਾਂ। ਮਾਪੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਕੁੜੀ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਮੇਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਦੁਸਨ ਦੀ ਖਬਰ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖਿਲਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੱਸ, ਸਹੁਰਾ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਉਹਦਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਲ ਵਾਚ ਰਹੇ ਸਨ।

'ਕੀ ਸੁਆਹ ਲਿਆਈ ਐ ਸੱਤਾਂ ਚੁਲਿਆਂ ਦੀ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਨੱਕ ਵੱਢੀ ਜਾਉ।' ਸੱਸ ਤੜਫ ਰਹੀ ਸੀ।

'ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਮਿਆਂ ਤਾਂ ਨੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ ਇਹ ਤਾਂ ਪੈਂਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਵੀ ਮਾਲ ਨੀ।' ਸਹੁਰਾ ਭੜਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

'ਕਿਥੇ ਫਸਾ ਤਾ ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੰਜਰਾ ਦੇ ਠੱਗ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੇ।' ਮੁੰਡਾ ਰਿੱਝ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਚਕਿਆ। ਕਈ ਸਿਆਣੇ ਸੁਝਾਉ ਦਿਤੇ। ਕੁੜੀ ਸੁੰਗੜੀ ਡਰੀ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਪਲ ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਰੋਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ। 'ਸਟੋਵ ਫਟ ਗਿਆ, ਸਟੋਵ ਫਟ ਗਿਆ ਨੂੰਹ ਸਭ ਗੀ ਮਰ ਗੀ ਵਿਚਾਰੀ।' ਕੁੜੀ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦੀ ਜਲ ਮੋਈ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਕਿਥੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਤੀਸਰਾ ਦਿਨ

ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ : ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਤੀ—ਜੀਅ ਬਹੁਤੇ—ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਈ ਜਾਣ—ਸੂਈ ਕੁੱਤੀ ਵਾਂਗ ਭੱਜ ਭੱਜ ਪੈਣ—ਪਹਿਲੇ ਭਰਾ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਵੱਢ ਤਾ—ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਚੌਥੇ ਨੂੰ—ਥਾਦ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੇ ਤੀਸਰੇ ਨੂੰ। ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਹੋ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਣਵਾਹੀ ਉਵੇਂ ਦੀ ਉਵੇਂ ਪਈ ਹੈ ਕੋਈ ਜੋਤਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਾਰੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਣ ਸਵਾਈ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਚੌਥਾ ਦਿਨ

ਇਕ ਟੁਟੀ ਫੁੱਟੀ ਬਸਤੀ—ਖੰਡਰ-ਨੁਮਾ ਮਕਾਨ—ਇਕੋ ਕਮਰੇ 'ਚ ਸੱਸ, ਨੂੰਹ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਾਲਿਕ ਤੀਵੀਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਰਸ ਗਏ। ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਰਿਹਾ। ਬੁੜੀ ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਖੰਘੀ ਜਾਇਆ ਕਰੇ। ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਖਿਝ ਖਿਝ ਮਰੀ ਜਾਇਆ ਕਰਨ। ਕੋਈ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਈ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਅੱਖਾਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਈ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸੈਨਤ ਮਿਲਾਈ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਮਝਿਆ, ਸਮਝਾਇਆ। ਸਵੇਰੇ ਬਸਤੀ 'ਚ ਰੋਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। 'ਫਲਾਣੇ ਕੀ ਬੁੜੀ ਗੁਜਰ ਗੀ.....ਬੁੜੀ ਗੁਜਰ ਗੀ....।' ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਕਾਫੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

ਪੰਜਵਾਂ ਦਿਨ

ਇਕ ਟੱਬਰ ਦੀ ਲੰਮੀ ਚੌੜੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਪਿਉ ਬਿਨਾ ਕੁਸ਼ ਲਿਖੇ ਲਿਖਾਏ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡੇ ਵੰਡਾਏ ਗੁਜਰ ਗਿਆ। ਦੋ ਭਰਾ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਇਕ ਪਾਈ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਪਿਉ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਤੱਕ ਵੰਡ ਲਈ। ਹੁੱਕੇ ਦੀ ਚਿਲਮ ਇਕ ਲੈ ਗਿਆ ਨੜੀ ਦੂਸਰਾ। ਪਰ ਸੋ ਰੁਪੈ ਤੋਂ ਗੱਲ ਬਿਗੜ ਗਈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਤੁੱਟ ਤੁੱਟ ਮੈਂ ਮੈਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਦੋਵਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਵੱਢੀ ਗਈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸੱਜੀ ਲੱਤ ਟੁੱਕੀ ਗਈ। ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਕੀਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੇਰਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਕਦੀ ਗਈ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਦੇ ਲੜਦੇ ਦਿਵਾਲੀਏ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਿਆਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਮੇਰਾ ਕਾਫੀ ਜੀਅ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਛੇਵਾਂ ਦਿਨ

ਦੋ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਕੁਝ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਗੋਲ ਗੋਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗੋਲੇ ਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਸ ਰਹੇ ਸਨ :

'ਪਿਆਰੇ, ਜੇ ਇਹ ਚੱਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅੱਧੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਏਗੀ।'

'ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਚਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਅੱਧੀ ਗੁੰਗੀ, ਬੋਲੀ ਤੇ ਅੰਨੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ।' ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਹਰ ਪਲ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੇ ਚਲਣ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ।

ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ

ਦੁਨੀਆਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ—ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਲ ਓ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਬੰਬ ਸੁਟਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸ 'ਚ ਖੋਲਦੇ ਨਿਆਣੇ ਝੁਲਜ ਗਏ। ਫਿਰ ਅ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਓ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਬਦਹੁਰਮਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਖੋਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਲ ਈ ਇਕ ਭਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਕੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਰੋਪ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਭਰਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਸਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਮੇਰੇ ਢਿੱਡ 'ਚ ਪੀੜ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈ ਹੈ।

** ** *

ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਇੰਝ ਹੀ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਛਤਰਪਤੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਲੋਕ ਰੱਬ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੀ. ਪੀ. ਵਰਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਮੈਂ ਅਜ ਕਲ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਸਹੀ/-

—ਸੈਤਾਨ

ਵਿਅੰਗ—

ਸੁਧਾਰ ਘਰ

ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋਸ਼ਿਕ

ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਪੰ: ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਪੁਜੇ ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ 'ਜ਼ਿਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਫੁੱਡਣਪੁਰ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਸੁਧਾਰ ਘਰ ਫੁੱਡਣਪੁਰ' ਲਿਖਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਆਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਐਨਕ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਮਾਲ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਉਪਰ ਦੁਕ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਫੇਰ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਇੰਝ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ 'ਸੁਧਾਰ ਘਰ' ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਿਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਾ ਬਦਲ ਸਕੇ। ਪੰ: ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਅਜ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਆਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1942 ਵਿਚ ਜਦ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ 'ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਰਤ ਫੁੱਡ' ਅੰਦੋਲਨ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਬੱਪੜ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਜੇਲ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਕੁੱਥੇ ਦੇ ਲੱਤ ਫਿੱਟ ਬੈਠ ਗਈ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਪੰ: ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦਮਤੇ ਦੇ ਦੁਆ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਕਟੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੀ ਸਨ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੀਡਰੀ ਵੀ ਚਮਕ ਗਈ। ਵਾਰਡ ਤੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਘਰੇਲੂ ਮਸਲਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ, ਸਭ ਦਾ ਹੱਲ ਉਹ ਹੀ ਦਸਦੇ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਹ ਹੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਦੋਬਾਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ, ਇਕ ਦਿਨ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਕੁੱਕੜ ਦੇ ਫੰਗ ਪਏ ਦਿਖਾਈ ਦਿਤੇ। ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਕੁੱਕੜ ਦੇ ਫੰਗ ? ਇਹ ਅਨਰਥ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਸੱਜਣੀਆਂ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ, ਨਾਹਰੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਗਏ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਫਿਰਕੂ ਦੀ ਜਨੂੰਨੀ ਹਰਕਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਹੈ। ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਸੀਂ ਚੁਪ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗੇ। ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਤੇ ਸੱਜਣੀਆਂ ਦਾ ਡੇਪੂਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਦੀਨ ਦੇ ਚਿਰਾਗ, ਪੰ: ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੁਜ ਗਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕਰਾਣੀ ਸੁਣ ਕੇ ਫੇਰਨ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਸਿਧਾ ਮਾਰੂ ਹਮਲਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਾ ਕਤਲ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਸਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੜਦੀ, ਉਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਮੈਂ ਕੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਬੈਠਾਂਗਾ। ਪੰ: ਜੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਪੰਜ ਹੋਰ ਬੇਕਾਰ ਧਰਮ ਪਰੇਮੀ ਸਿਰ ਫਿਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਏ। ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਤਨਾਉ ਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪੰ: ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿਤਾ, ਪਿਛੋਂ ਭਾਵੇਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁੱਕੜ ਦੇ ਫੰਗ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਉਥੇ ਸੁਟ ਦਿਤੇ ਸਨ, ਫੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚਿਬੜੀ ਬੋਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਛਕ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਪੰ: ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ, ਬੈਠਕਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪੱਖੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੋਹਲੂ ਅਤੇ ਚੱਕੀ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਰੋਡੀਉ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਪਰ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ ਵਧੀਆਂ ਥਾਂ ਹੈ

- * ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜਿਆ
- * ਖੁਬਸੂਰਤ ਵਾਤਾਵਰਣ
- * ਲਾਈਸੈਂਸ-ਸ਼ੁਦਾ ਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨ
- * ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

6450, MAIN St. VANCOUVER

PHONE 321-3223

MOTI MAHAL
RESTAURANT

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਹਿਜਾਦੀ ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ ਮਤਵਾਲਾ

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੌੜ

(ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਬਿਊਟੀ ਕੂਈਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ। ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਬਿਊਟੀ ਕੂਈਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ ਮਤਵਾਲਾ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ ਮਤਵਾਲਾ ਨੇ ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। "ਕੋਨੇਡਾ ਦਰਖਾਤ" ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਾਲ ਜੋ ਗਲਬਾਤ ਹੋਈ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ)

ਸੰਪਾਦਕ

ਮਨਜੀਤ:— ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕ ਬਿਊਟੀ ਕੂਈਨ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਆਰਟਿਸਟਾਂ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਪਾਸੇ ਆਈ— ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਮ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ?

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ— ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਹਾਂ ਉਹ ਤੇ ਹਾਂ ਹੀ— ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਹ ਖਾਮੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਕਲਪਨਾ ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨਜੀਤ:— ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਾ ਵਿਚ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਟ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ ਜਾਂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਲ ਮਾਪੇ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਗਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀ? ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੇ ਆਦੀਸਰ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਮਾਂ ਪਿਉ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਣਨ ਵਿਚ ਜੋ ਸਹਿਯੋਗ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਮਨਜੀਤ:— ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਅੱਜ ਦਾ ਯੁਵਕ ਤਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜੇ

ਫੋਟੋ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ 'ਕੋਨੇਡਾ ਦਰਖਾਤ')

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਲੰਧਰ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ "ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈਂ ਜੇਹੜੇ ਦਾ ਰੋਲ ਕਰ ਲੈਂਦੀ, ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ" ਪਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿਤਾ। ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੀ।

ਮਨਜੀਤ:— ਹੋਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅੱਜ ਕਲ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ?

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਅੱਜ ਕਲ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਲਾ ਕਾਲਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਬੀ. ਏ. ਡਾਗ ਤੀਜੇ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹਾਂ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਤੇ ਡਾਂਸ ਮੇਰਾ ਸ਼ਬਦਕ ਹੈ। ਬੀ. ਏ. ਡਾਗ ਦੂਜਾ ਦੀ ਮੈਂ ਮਹਿਲਾ ਸੈਕਟਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਡੀਥੇਟ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਏ 1981 ਵਿਚ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਡਾਂਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਕਾਫੀ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ। ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਰੋਪੜ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋਈ ਹਾਂ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਕਈ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਮਨਜੀਤ:— ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾ ਵਰ ਤੌਰ ਤੇ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ੌਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ?

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸ਼ੌਕ ਲਈ ਇਹ ਕਲਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਾਂਗੀ। ਮੇਰੀ ਇਕ ਭੈਣ ਕੋਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਏ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸ਼ੌਕ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਵਾਂਗੀਆਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਸਿਰਫ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੈ। ਐਮ. ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਲਾ ਨਹੀਂ।

ਮਨਜੀਤ:— ਸਾਲ 1981 ਦੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਨੱਚਣ ਵਾਲੀ (ਡਾਂਸਰ) ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ?

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬਾਨ:— ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਜੇ ਕੱਲ ਹੀ ਸਕਾਈਲਾਰਕ ਹੋਟਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਿਹਾ। ਇੰਝ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੋਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਖਾਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਾਂਗੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰਾਂ

ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲੀਆ

ਕ੍ਰਮਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਗਰੇਵਾਲੀਏ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦਾ ਵਾਰਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਹਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗਾਇਕ ਚਾਦੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵੱਡੀ ਕੱਤੀ ਨਹੀਂ ਜੋਤੀ ਤੇ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਕ ਧੋਲਾ ਕਿਤੇ ਅਜਾਈ ਨਹੀਂ ਖਰਚਿਆ। ਹਰਚਰਨ ਜੇਕਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਏਥੇ ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਾ ਅਪਣਾਉਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਦੇਖਦੇ ਆਂ, ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਉਹ ਜਿਹਾ ਈ ਆ। ਪੰਜ ਗਜ਼ੀ ਲਾਲ ਪੰਗ। ਤੋਰ ਕੁਲਵਾਨਾਂ ਵਾਲੀ। ਅੰਨਕਾਂ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਦਾਹੜੀ ਬਾਹਰੋਂ ਛੱਟੀ, ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਰ ਛੱਟੀ, "ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਮਖਰਦਾਰ" ਜੋ ਚੁਟਕੀ 'ਚ ਆਏ।

ਖਾਸਾ ਸਮਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 'ਗਰੇਵਾਲ' ਜ਼ਰੋਰ ਵਾਲ ਹੋਈ ਰਹੀ ਆ। ਸਰਾਭਾ ਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਉਹਦੀ ਕੱਠੀ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਨ ਦਾ ਗੀਤ "ਚੱਲ ਚੱਲੀਏ ਨਣਦ ਦਿਆ ਵੀਰਾ, ਮੇਲੇ ਮੁਕਸਰ ਦੇ" ਵਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਥਾਪਤੀ ਵਲ ਵਧਿਆ। ਭਾਖੜੇ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨੱਚਦੀ, ਮਾਹੀ ਮੇਰਾ ਨੀ ਸਰੂ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਆ ਜਾ ਗਿੱਧੇ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਸੀਤੋਂ ਸੰਗੀ ਫੁੱਲ ਨੀ, ਆਦਿ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਉਹਦੀ ਗਾਇਕੀ ਵਾਹਵਾ ਰਵਾ ਫੜ ਗਈ। ਸੋਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨਾਮਣਾ ਖੋਟਿਆ:

- 0 ਆ ਗਿਆ ਵਣਜਾਰਾ ਚੜ੍ਹਾ ਲੈ ਭਾਬੀ ਚੂਤੀਆ
- 0 ਓਲ ਸਿਪਾਹੀਆ ਵੇ
- 0 ਉੜਾ ਆਤਾ ਏਤੀ ਸੱਸਾ
- 0 ਮੋਟਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ
- 0 ਅੱਡੀ ਮਾਰ ਝਾਂਜਰ ਛਣਕਾਈ
- 0 ਟਟਗੀ ਤਤੱਕ ਕਰ ਕੇ
- 0 ਜਾਈ ਮੱਸਿਆ ਲਿਆ ਦਈ ਲਹਿਗਾ
- 0 ਰਾਹੇ ਰਾਹ ਲੇਖੀ ਕਈ ਮੋਰਨੀ ਦੀ ਤਰ
- 0 ਰੋਤੇ ਘੱਤ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਨੀ ਸਿਪਾਹੀ
- 0 ਬੰਦਾ ਹੋਲੀ ਨਾ ਤਰਨ ਮੇਰਾ

ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਖਰ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਉਹਨੇ ਬਾਕੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਵੱਖ ਗੀਤ ਗਾਏ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਗੀਤ "ਹੋਇਆ ਕੀ ਜੇ ਕੁੜੀ ਏ ਤੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ" ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ

ਡਿਉਟ "ਲੋਕ ਹਿੱਲੇ ਮਜ਼ਾਜਣ ਜਾਦੀ ਦਾ... ਲੋਕ ਟੁੱਟ ਜੂ ਹੁਲਾਰੇ ਖਾਦੀ ਦਾ" ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਖੰਡਾ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ। ਇਸ ਇਕ ਦੋਗਾਣੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ "ਹ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਚੇਚੀ ਵਰਤੋਂ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ:

ਅੱਗ-ਹ ਲਾਉਣਾ ਗੜਵਾ-ਹ ਚਾਂ-ਹ
ਦੀ ਦਾ
ਲੋਕ ਟੁੱਟ-ਹ ਜੂ ਹੁਲਾਰੇ-ਹ

ਪਾ-ਹ-ਹ ਦੀ ਦਾ
ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਖਣੇ ਕਲ ਕਾਰ ਨੇ "ਹ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅੱਜੀ ਕਥੱਜੀ ਵਰਤੋਂ

ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਸੁਹਜ ਭਰੇ ਅਰਥ ਗਵਾ ਬੋਠਾ ਹੈ।

ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਪਿੰਡ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਲੀਆਵਾਲ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਅਕਤੂਬਰ ਉੱਨੀ ਸੌ ਤੀਹ ਦਾ ਹੈ, ਏਸ ਹਿਸਾਬ ਹੁਣ 52 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੋਰਹ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਭਰਾ ਕਰਮਜੀਤ ਵੀ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰਖਦੇ। ਉਹਨੇ ਪੰਜ ਨਿਆਣੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੌ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਉਹਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਸਵਰਨ ਲਤਾ,

ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾਲ ਗਾ ਕੇ ਜੁਜ਼ਰਿਆ। ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਵਾਲੀ ਪਸਾਕ ਉਹ ਕਦੀ-ਕਦਾਈਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਟਡ-ਬੂਟਡ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ "ਨੀ ਮੇਰੀਏ ਹਾਨਣੀ" ਕਹਿ ਕੇ ਅਲਪ ਲੈਣਾ ਉਹਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਖਾਸ ਪਛਾਣ ਹੈ।

ਉਹ ਜੱਟਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹਾਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਦਾ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਦੇ ਹੁੱਥਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਖੱਲੀਆਂ ਪਾ ਦਿੰਦਾ। ਗਰੇਵਾਲ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਬੰਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਦੇਵ ਬਰੀਕਿਆਂ ਵਾਲਾ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਂਢ ਤਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: "ਚਲੋ, ਅੱਜ ਭਾਵੁਕ ਹੋਈਏ।" ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਬੰਦ ਨਮਰੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਚੋਲਿਆ, ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੇਦੂਕਤੀ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਸੇਦੂਕਤੀ 'ਚੋਂ ਆਪਣੀ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਇਆ। ਦੇਖਦਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਭੁੱਬੀ ਹੋ ਪਿਆ।

"ਤੂੰ ਗਾਉਣ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ?" ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਲੋਕ ਸੋਪਰਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਇਕ ਪਾਰਕ 'ਚ ਬੈਠਿਆਂ 'ਉਹ' ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, "ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ, ਕੱਠੇ ਗਾਇਆ ਕਰਾਂਗੇ।" ਮੈਂ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ ਤਾਂ.....।" ਉਹਨੇ "ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਸਟਿਆ....." ਬੰਸ ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਅਸਤੀਫਾ ਲਿਖ 'ਤਾ...। ਤੇ ਫੇਰ-ਫੇਰ ਗਰੇਵਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਅਚਾਨਕ ਉਪਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ, ਹਉਕਾ ਲੈ ਕੇ ਗੁਣਗੁਣਾਉਣ ਲਗ ਪਿਆ— "ਹਾਇ ਕੱਢ ਕਲੇਜਾ ਲੈ ਗਈ.....।"

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਜੌੜਾਂ, ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀ. ਏ. ਪਾਸ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਸਾਲ ਢੋਲਕੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਡਾ, ਹੁਣ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਦੇ ਨਾ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਗਾਇਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੱਬ ਕੇ ਕਮਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਰੱਜੇ ਗਾ ਲਿਆ।

ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਤੇ ਸੀਮਾ ਗਰੇਵਾਲ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲਮ

ਲੰਬੇ ਤੇ ਘੁੰਗਰਾਏ ਵਾਲ।
ਤੇਰੇ ਗਲੇ ਗਲੇ ਵਾਲ।

ਪਤਲਾ ਲੱਕ ਤੇ ਠੰਢੀ ਧੋਟ
ਪਥਰੇ ਕਿੱਥੇ ਸੰਭਾਲੇ ਵਾਲ।

ਫਾਈ ਘੋਰ ਘਟਾ ਜਦ ਉਸ ਨੇ
ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕੁਝ ਉਡਾਏ ਵਾਲ।

ਉਨ ਗਿਲਾਂ ਦਾ ਵਧ ਪਿਆਰੇ
'ਗਲਮ' ਉਸ ਨੇ ਪਾਲੇ ਵਾਲ।

ਸਮਾਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ

ਇੱਕੀ ਦੀ
ਨਾਜ਼ੀਆ
ਹੁਸਨ

ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ ਵਲ ਤੁਰੰਜੇ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਨਾਜ਼ੀਆ ਹਸਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਜ਼ੀਆ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਆਰਸਰ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਾਬੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਨਰਿੰਦਰ ਚੱਚਲ ਦਾ ਗੀਤ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਗਾਇਕ ਬਣਨ ਦਾ ਕੂੜ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਟੇਜੀ ਨਾਟਕਾਂ ਵਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ 'ਮ' ਕੀ ਕਸਮ' ਫਿਲਮ ਲਈ ਦੇ ਭਜਨ ਅਤੇ ਇਕ ਡਿਸਕੋ ਮਹਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ, ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਫਿਲਮ ਸੇਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਦਰਸ਼ਨਲਈ ਇਕ ਭੋਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇ। ਜਸਪਿੰਦਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅੱਸ. ਨਰੂਲਾ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਗਾਇਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਸਪਿੰਦਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਗੀਤ ਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ

ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਾਂਸ਼ ਨਾਲ ਖਿੱਤਿਆ ਵਾਂਗ ਖੇਡਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਨੌ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜਸਪਿੰਦਰ 'ਇੰਗਲੈਂਡ', 'ਕੋਨੇਡਾ' ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਦਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰੋਤਿਆ ਨੂੰ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਜਸਪਿੰਦਰ ਇਤਨੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲੀ ਦੀ ਨਾਜ਼ੀਆ ਹਸਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨੇ ਅੱਚ. ਅੱਮ.ਵੀ. ਲਈ ਡਿਸਕੋ ਦਾ ਇਕ ਅੱਚ. ਐਲ. ਪੀ. ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਡਿਸਕੋ ਦੀਵਾਨੇ ਉਸ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਨਗੇ।

ਹਾਕੀ ਦੀ ਖਿਡਾਰਨ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਿਓਟਾ (ਜਪਾਨ) ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਚਿਹਰਾ ਸੀ ਉਭਰ ਰਹੀ ਖਿਡਾਰਨ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਆਮ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰਵਰਡ ਦੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਮੂਵ" ਨੂੰ ਗੋਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸੇ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਕੀ ਦਾ ਪਾਠ ਪ੍ਰਸਿਧ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ ਕੌਰ ਅਜਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰਵਰਡ ਦੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਤੇ ਖੇਡ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਮ ਹਾਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਇਕ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹਨ, ਇਕ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਤੇ ਹੋਇਆ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਹੀ।

ਅੱਜ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਦਾ ਧੁਰਾ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਰੂਸ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮੈਚ ਹੀ ਰੂਸ ਦੀ ਟੀਮ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਹਾਕੀ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਰਤ ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਕੀ ਦਾ ਮਾਹਰ

ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੂਸ ਹੱਥੋਂ ਵੀ ਮਾਰ ਖਾ ਗਿਆ। ਕੌਰ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਟੀਮ ਵਿਚ ਰਾਜਬੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਬੀਰ ਦੇ ਮੈਚ ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰੂਸ ਦਾ ਦੌਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਥੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰਵਰਡ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਕੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ।

ਰੂਸ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੈਪ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੰਨੀ ਦਿਨੀਂ ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਮੁਖ ਲੇਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਾਰਣ ਸਾਰੇ ਕੈਪਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਘੱਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਕੈਪ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਬਾਕੀ ਖਿਡਾਰਣਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਤੱਕਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਖਿਡਾਰਨ ਮਧੂ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁਖ ਕੌਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ "ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ, ਮਧੂ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਖਿਡਾਰਨ ਹੈ। ਫੀਲਡ ਗੋਲ ਤੋਂ ਪੈਨਲਟੀ ਕਾਰਨਰ ਅਵਾਰਡ ਦੋਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ।

ਜਪਾਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਗਈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮੈਚ ਕੌਮੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਵੱਖਰੀ ਵੱਖਰੀ ਟੀਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਖੇਡੇ। ਪਹਿਲੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ 2-3 ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਈ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਮੈਚ (ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ) ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤੇ।

ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਰੂਸ ਦੀ ਟੀਮ ਭਾਰਤੀ ਦੌਰੇ ਤੇ ਆਈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਹੀ ਛੇ ਮੈਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਰੂਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਰਾਇਆ ਜਦਕਿ ਬਟਾਲਾ, ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਜਿਤਿਆ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਰੁਮਾਂਸ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਲੈਫਟ ਹਾਫ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿਲਟਨ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਤੀਸਰਾ ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਢੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਰਾਣਾ, ਆਦਿ "ਕੋਈ ਜਲੰਧਰ ਸੁਨੇਹਾ" ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਮੱਥੇ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਖੇਰ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਦੀ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।

ਏਸ਼ੀਆਡ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਜਰਮਨ ਫਰਮ ਵਲੋਂ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਕੇਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) ਨਵੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਮਮਲੇ ਤੇ ਅਜ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹੰਗਾਮਾ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਊਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ ਤਕ ਰੁਕੀ ਰਹੀ।

ਹੰਗਾਮਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਅਜ ਦੇ ਅਜੇਡੇ ਦਾ ਅਗਲਾ ਸ਼ੁਆਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। 48 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ੁਆਲ ਦੇ ਜ਼ੁਆਬ ਲਈ ਜ਼ਿਦਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਾਊਸ 'ਚ ਰੋਲਾ ਪੈ ਗਿਆ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਏ. ਜੀ. ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵੀਅਤ ਵਫਦ ਵੀ

ਮਾਸਕੋ, (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.)—ਤਾਸ ਖਬਰ ਏਸ਼ੀਆ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਕ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੇਵੀਅਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਉਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇਹ ਵਫਦ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਤਰੰਜ ਓਲੰਪਿਆਡ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਟਲੀ ਹਰਾਇਆ

ਲਿਊਸਰਸੇ (ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ), —ਇਥੇ ਖੇਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਤਰੰਜ ਓਲੰਪਿਆਡ ਦੇ ਤੀਜੇ ਰਾਉਂਡ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਇਟਲੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਤਾ।

ਇਟਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 1.5 ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਨੇ 2.5 ਪੁਆਇੰਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ।

ਤਾਸ ਨੇ ਖਬਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਰਾਉਂਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ 10 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਦੋਨੋਂ 10-10 ਪੁਆਇੰਟ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਗੇ ਹਨ।

ਫੁਟਬਾਲ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘਟ

ਕਲਕੱਤਾ, (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.)—ਓਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀ ਚੁਨੀ ਗੋਸਵਾਮੀ ਜੋ 1962 ਵਿਚ ਜੈਕਾਰਤਾ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਫੁਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦਾ ਕਪਤਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਟੀਮ ਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਫੁਟਬਾਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚੁਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ।

ਗਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਕਾਲਜ ਮਹਿਲਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅੰਤਰ-ਕਾਲਜ ਗਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਲਕੱਤਾ ਨੇ ਦਾਖਲ ਦੇ ਕੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰ ਜਰਮਨ ਦੀ ਇਕ ਫਰਮ ਵਲੋਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ੁਆਬ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਰਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਕਤ ਠੇਕਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਇਕਦਮ ਅਜੇਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨ ਗਏ।

ਟੀ. ਵੀ. ਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਗਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, —ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ "ਇਨਟੈਲਸੈਂਟ" ਦਾ ਇਕ ਟੀ. ਵੀ. ਟਰਾਂਸਪੇਂਡਰ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 1982 ਤੋਂ ਲਗਪਗ 1.82 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕਕਮ ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਕੇ. ਪੀ. ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਕਲ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਉਤਰ ਵਿਚ ਦਿਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਕੇ. ਪੀ. ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਉਤਰ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਪਾਨੀ ਟੈਕਨੀਕ ਨੂੰ ਦਰਮਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਝਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਮਿਸਬੁਨ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ

ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ, (ਏ. ਪੀ.)—ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖਿਡਾਰੀ ਮਿਸਬੁਨ ਸਿਦਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਦੀ ਜੁਕਾਮ ਲਗ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਤਾਪ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਇਬ ਕਾਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸਬੁਨ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਧੱਕਾ ਲਗੇਗਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਤਮਗਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਘਟਨਗੇ।

ਮਿਸਬੁਨ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਸਵੀਡਨ ਓਪਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 6 ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵਕਪ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

12 ਮੈਂਬਰੀ ਚੀਨੀ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਟੀਮ

ਬੀਜਿੰਗ, (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) ਚੀਨ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਲਈ 6 ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੇ 6 ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਟੀਮ ਭੇਜੇਗਾ। ਚੀਨੀ ਟੀਮ ਕਾਫੀ ਤਕੜੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਮਨਾਸਟ ਲਈ ਚੀਨ 14 ਮੈਂਬਰੀ ਟੀਮ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰਨ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਹੁਰਿਆਂ ਸਾੜ ਦਿਤਾ : ਪਿੰਡ 'ਚ ਭਾਰੀ ਵਿਖਾਵਾ

ਜਲੰਧਰ, — : ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵਿਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਵੀ

ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਜੌਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਲਗਪਗ 700 ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗਾਖਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਬੀਤੇ ਹਫਤੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾੜ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਸ

ਵਜੋਂ ਸਿਆਪਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਲੂਸ ਕਢਿਆ।

ਜਿਸ ਵਕਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਵਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ ਟਾਲਮਟੋਲ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪਰ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ

ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਪਟਿਆਲਾ ਪੀ. ਏ. ਪੀ. ਬਟਾਲੀਅਨ 7 ਵਿਚ ਹੈ, ਪੈਕੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਭੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ ਅਤੇ ਗਲੀ ਵਿਚ ਤੜਪ ਕੇ ਚਿਲਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸੌਂਸ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਨਨਾਣ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੋੜ ਕੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਕਤ ਔਰਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਸਖਤ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਨਾਣ

ਇਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਰੋਹੂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਡੀ ਭੈਣ ਕੋਲ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਸਕੂਲ ਟੀਚਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਹਿੰਦਰ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜੰਦਰਾ ਵਜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਵੀ ਜੌਂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਆ ਗਈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਮੁਹਿੰਦਰ ਬੜੀ ਨੇਕ ਲੜਕੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤਕ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਖਾਵੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜਲੂਸ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਸ੍ਰੀ ਭੁਲਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਪੁਜਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਭੁਲਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋ ਇਕ ਉਤਮ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰਨ ਸੀ, ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਹਿੰਦਰ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਗੱਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ 19 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 4 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ

ਫਿਲਮ ਦਰਪਣ

ਸਿਸਮੂ ਸੋਹਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇ ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ

ਬ ਹੁਣ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅੰਦਾਜ਼' ਫਿਲਮ ਦਾ ਇਕ ਗਾਣਾ ਬੜਾ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੋਲ ਸਨ, "ਮੇਰੀ ਕੋ ਪਾਪਾ ਸੇ, ਪਾਪਾ ਕੋ ਮੇਰੀ ਸੇ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਹੈ ਨਾ? ਫੈਲੇ ਬੋਲੇ।" ਪਰਦੇ ਤੇ ਇਸ ਗਾਣੇ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਗੋਰੀ ਤੇ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੁਣ ਉਹੀ ਬੋਲੀ ਗੋਰੀ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਉੜੀਆ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਗੋਰੀਏਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗਮੰਚ ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਕਿਆ ਹੋਂ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰੂਪਤਾਰਾ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਚ 'ਆਖਰੀ ਮੁਜਰਾ' ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੈੱਟ ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਵਿਚ ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਆਪਣੇ ਪਾਤਰ ਦੀ ਭੇਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਾਤਰ ਕੋਲੋਂ ਤੇ ਨੱਚਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭੇਟੀ ਨੂੰ ਕੋਲੋਂ ਤੇ ਨੱਚਣ ਗਾਉਣ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਗੋਰੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਮਾਂ! ਜਬ ਤੁਮ ਕੋਲੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕੀ ਤੇ ਮੁਥੇ ਇਸ ਗੱਦਗੀ ਸੇ ਕੋਸੇ ਨਿਕਾਲ ਸਕੋਗੀ?" ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਮੁਜਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਤਦ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਵਿਕ੍ਰਮ ਆ ਕੇ ਉਸਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇੰਨਾ ਹਿਰਦਏਵਾਦਕ ਸੀ ਕਿ ਸੈੱਟ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਦੀ ਉੜੀਆ ਫਿਲਮ "ਧਰਤੀ ਮਈਆ" ਬਾਕਸ ਆਫਸ ਹਿਟ ਸਿਧ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸ਼ਾਟ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, "ਪੰਜਾਬੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉੜੀਆ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੜੀਆ ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਕੜ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਆਈ?"

"ਦਰਅਸਲ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਠਿਨਾਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਵਿਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਮਿਲਟਨੀ ਵਿਚ ਮੇਜਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਈ ਪ੍ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ, ਤੇਲਗੂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਸਿਖ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਮਿਲ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਗੋਰੀਏਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।"

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਟ ਦੇਣ ਲਈ ਭੁਲਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮ ਦਾ ਕੋਲ ਫਾਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਰੇਡੀਓ ਜੇਮ ਵਿਚ ਡੀ. ਪੀ. ਕੋਲਿਕ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਗਵਾਂਦਾ' ਦੀ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੋਰੀਏਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਾਣੇ ਵੀ ਖੁਦ ਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਜਸਮਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਗਾਣੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ

ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਦਰਮਿਆਨ ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਿੱਧੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਅਧਿਕੀ ਸੱਤ ਬੰਗਲਾ ਸਥਿਤ ਉਸਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਬੰਗਲੇ ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਤਾਂ ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਅੰਦਾਜ਼' ਦੇਖੀ ਸੀ?"

"ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿਕਚਰ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕਾਲ-ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚਾਸ਼ਕਿਏ ਮਿਲਿਆ?"

"ਇਹ ਇਕ ਸੰਜੇਗ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਫੇਬਰੀ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਆਏ ਸਾਂ। ਉਦੋਂ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਪੰਜਾ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਤਿੰਦਰ ਦੀ ਫੈਨ ਸੀ। ਰਮਾਨੰਦ ਸਾਗਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੈਨੂੰ ਜਤਿੰਦਰ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਿਖਾਉਣ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘੀ 'ਅੰਦਾਜ਼' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਾਲ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ। ਕੋਲਾਸ ਅਭਵਾਨੀ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘੀ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਥੇ ਲਈ ਕਪੂਰ ਤੇ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ?"

"ਜੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ।"

"ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇਂਗੀ?"

"ਹਾਂ, ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਤਿੰਦਰ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਲੈ ਲਓ ਤਾਂ।"

ਮੇਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਪੂਰ ਤੇ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਲਓ। ਇਹ ਰੋਲ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਫਿਲਮ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ।"

"ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ?"

"ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਮੁਥ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਲਈ ਕਪੂਰ, ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਮੇਰਾ ਮੁਥ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਕਈ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨੀ ਚੀਜ਼ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਫਿਲਮ ਰੀਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਜਿਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਸਾਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਸੁਗਤਾਂ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਟਾਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਾਣ ਤੁਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਮੁਥ ਖਰਾਬ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਸਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ

ਲੈ ਕੇ ਹੀਰੋ-ਹੀਰੋਇਨ ਤਕ ਮੇਰਾ ਮੁਥ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦੀ ਸਾਂ। 'ਰਿਵਾਜ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮੈਂ ਮਾਲਾ ਸਿਨਾ ਦੀ ਭੇਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਣੇ ਸਨ।

'ਉਲਫਤ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵਹੀਦਾ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਣੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਥੇ ਮੇਰੀ ਟੀਚਰ (ਸਾਧਨਾ) ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਨਵਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹਾਂ।"

"ਚੰਗਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਜੋ ਰੋਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿੰਦਗੀ ਦਾ ਠੋਸ ਯਕਾਰਬੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?"

"ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮਸਾਲਾ ਭਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੇਰਾ ਰੋਲ ਕਾਫੀ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।"

"ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ?"

"ਮੈਂ ਨਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਤੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਉਂਜ ਨਿੱਤ ਪੁਲ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੇਰੀ ਖਾਸ ਇੱਛਾ ਹੈ।"

"ਕੀ ਨਿੱਤ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਤੁਸੀਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?"

"ਜੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿੱਤ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਵੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਘੰਟੇ ਨਿੱਤ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।"

ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਨਿੱਤ ਕਲਾ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ 'ਨਿੱਤ-ਨਿੱਕੋਤ' ਸੰਸਥਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਚਲਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਸੋਲਨਮਾਨ ਸਿੰਘ ਇਥੋਂ ਹੀ ਨਿੱਤ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨਾਟਿਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਂਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਕੱਬਕ, ਕੁਚਪੁੜੀ ਅਤੇ ਓਡੀਸੀ ਨਿੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।"

"ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੁੰਮਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤੱਕ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?"

"ਜੇ ਸਰੀਰ ਸੁੰਦਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਰੀਰਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਚੁੰਮਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਲੈਂਦੀ ਹੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।"

ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਮਾਡਲਿੰਗ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਥੋਂ ਤੁਰ ਆਇਆ।

ਗੋਰੀ ਖੁਰਾਣਾ ਦੀ ਇਕ ਗੋਰ-ਫਿਲਮੀ ਤਸਵੀਰ

ਜੇ ਸਰੀਰ ਸੁੰਦਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਰੀਰਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਚੁੰਮਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਲੈਂਦੀ ਹੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।"

'ਪ੍ਰੇਮ ਰੋਗ' ਵਿਰੁਧ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹਤਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
—ਪ੍ਰਸਿਧ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਵਿਰੁਧ ਜਾਬਤਾ ਵਜ਼ਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਅਜ ਇਥੇ ਚੀਫ ਜੱਡੀ

'ਗੁਡੋ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਰੋਪੜ,
ਸ: ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਕੈਲੇ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰੋਪੜ ਨੇ ਏਥੇ ਵੋਟ ਕਲੱਬ ਵਿਖੇ ਰੰਗੀਲਾ ਫਿਲਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਗੁਡੋ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਫਿਲਮ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਐਸ. ਰੰਗੀਲਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਸਿਉ-ਜ਼ਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਰਮਾ ਵਿਜਰੰਜਣ, ਸ਼ੋਭਣੀ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਆਦਿ ਕਲਾਕਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼ੀਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਬੀ. ਆਰ. ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਤਕ ਦਿੱਸ਼ਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਠਾਕਰ ਵਰਿੰਦਰ ਪੁਤਾਪ ਸਿੰਘ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਰਿਆਸਤ ਬਖਾਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵਜੀ ਰਾਜ ਕਪੂਰ, ਹਿੰਸੀ ਕਪੂਰ, ਸ਼ਮੀ ਕਪੂਰ ਤੇ ਫਿਲਮ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਨੰਦਾ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ "ਪ੍ਰੇਮ ਰੋਗ" ਬਣਾ ਕੇ, ਡਾਇਰੈਕਟ ਕਰ ਕੇ, ਐਡਿਟ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪਹਾੜੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਠਾਕਰਾਂ, ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀ ਹਤਕ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਹਰਾਣੀਕਾਰ ਤੇ ਡਾਇਲਾਗ ਲੇਖਕ ਜੇਨੇਦਰ ਜੇਨ ਵਿਰੁਧ ਵੀ ਹਤਕ ਦਿੱਸ਼ਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਫਿਲਮ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਠਾਕਰ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਯਸ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਹੀਂ ਠਾਕਰਾਂ ਤੇ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਹਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਬੇਵਾ ਲੜਕੀਆਂ ਸਬੋਧੀ ਮਾਮਿਆਂ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਖੁਨੀਆਂ ਤੇ ਬੇਬਨਿਆਦ ਰਸਮਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਠਾਕਰ ਵਰਿੰਦਰ ਪੁਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਰਿਆਸਤਾਂ 'ਚ ਰਾਜਪੂਤ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਸ਼ਤ-ਆਪਣੇ ਸਬੋਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

'ਕਿਆਮਤ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਪੁਨਮ ਦਿਲੋਂ ਨੇ ਬਿਕਨੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਿਕਨੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਟਿੱਲਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਨ। ਰਾਜ ਐਨ. ਸਿੰਘੀ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਖਾਰ ਜਿਮਖਾਨਾ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਨਮ ਨੇ ਬਿਕਨੀ ਪਾ ਕੇ ਸ਼ਾਟ ਦਿਤਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਦੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕਦਮ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪੁਨਮ ਦੀ ਇਸ ਪਰਦਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ ਪਰ ਦਰਸ਼ਕ ਤਾਂ ਸ਼ਕੀਨ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਕੇ ਮਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।

ਕਿਮ ਨੇ ਸ਼ਮੀ ਕਪੂਰ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹੀ ਪੇਂਟਰੇ ਵਰਤਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਕਲ ਸ਼ਮੀ ਦੇ ਲੜਕੇ ਕੁਨਾਲ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਰਿਸਪਾਂਸ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਮ ਸ਼ਾਇਦ ਦੇਬਾਸ਼ਿਰੀ ਰਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ '36 ਰੋਰੇਗੀ ਲੇਨ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਵਾਸ਼ਿਰੀ ਰਾਏ ਕੁਨਾਲ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਦੋ ਕੁ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਮੀਕਪੂਰ ਦੀ 'ਮੋਹਰਬਾਨੀ' ਦਾ ਹੀ ਸਦਕਾ ਹੈ।

ਦਖਣ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੋਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਆਏ ਦੋ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਟਾਰ ਕਮਲ ਹਸਨ ਤੇ ਰਜਨੀਕਾਂਤ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੜੇ-ਲਾਏ ਹੋਏ ਵਿਰੋਧ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦੋੜ ਲਗ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੋਬੀਆ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਥੇ ਕਮਲ ਹਸਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਹਿਟ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਬੋਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਟਾਰ ਘਬਰਾ ਗਏ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਟਾਰਾਂ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟੂਟੇ ਦਿਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੇ! ਪਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਨੇ ਡਿੱਪਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਛਡ ਕੇ ਟੀਨੀ ਮੁਨੀਮ ਨਾਲ ਪੱਕੀ ਠਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਵਿਆਹ ਰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜ ਕਲ ਟੀਨੀ ਮੁਨੀਮ ਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਟੀਨਾ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਭੂਤ ਏਨਾ ਸਵਾਰ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੀਨਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੀ ਦੋਸਤੀ ਪਾਲਣ ਹਿਤ ਟੀਨਾ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਬਿਜਨਿਸ' ਨੂੰ ਚਮਕਾ ਸਕੇ।

ਡਿੱਪਲ ਕਪਾਡੀਆ (ਖੰਨਾ) ਅਜਕਲ ਗਰੀਬੀ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਥੇ ਲਖਾਂ-ਪਤੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਘਰ ਖੁਲ੍ਹ-ਫੁਲ੍ਹ ਤੇ ਕਿਥੇ ਬੇਕਾਰੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ।

ਪਦਮਿਨੀ ਕੋਲਾਪੁਰੀ ਨੇ 'ਉਮਰਾਓ ਜਾਨ' ਫਿਲਮ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸਿਟ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਰੇਖਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਭਿਨੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਦਮਿਨੀ ਕੋਲਾਪੁਰੀ ਰੇਖਾ ਬਣਨ ਦੇ ਚਕਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਬੋਬੀ ਜਿਥੇ ਕਿ ਅਜੇ 'ਉਮਰਾਓ ਜਾਨ' ਰੀਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੋਲਾਪੁਰੀ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਆ ਜੁੜਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੌਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡ ਜੇਤੂ ਫਿਲਮ 'ਚੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸੀ' ਹੁਣ ਤਾਮਿਲ ਵਿਚ ਵੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਡਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲ 'ਚ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਚੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸੀ' ਨੂੰ ਦਖਣ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਡਬ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਵੀ ਹੈ।

ਚੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸੀ, ਲੰਬਕਾਰੀ, ਸਰਪੰਚ ਤੇ ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਮੱਥਾ ਘੜ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਰੂਪ ਸ਼ਕੀਨਟ ਦਾ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਦਰੇਜ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਖੰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਲੌਬੜ ਪਹਲ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ—ਸਤੀਸ਼ ਕੌਰ, ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ, ਮੇਹਰ ਮਿੱਤਲ ਯਸ਼ ਸਰਮਾ, ਸੁਧਾ ਚੋਪੜਾ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਰਾਜ ਕੌਰ।

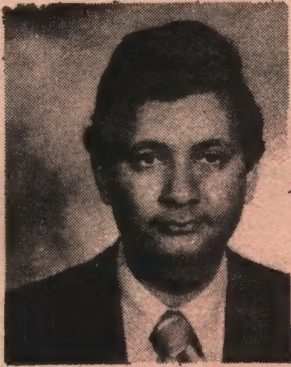

ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ

HOME IS ALWAYS SWEET
SEE

PAUL GILL

THE PRESIDENT'S CLUB

FOR ALL KINDS OF YOUR
PROPERTY NEEDS

BUS. 853-6411

RES. 853-0493

PAGER 853-0500 #398

BLOCK BROS. REALTY LTD.
32641, SOUTH FRASERWAY,
ABBOTSFORD, B.C.

FOR

IMMIGRATION AND ALL OTHER PROBLEMS

CONTACT
BARRISTER AND SOLICITOR

**N. S. GILL
(N A S H)**

NOTARY PUBLIC

□ PERSONAL INJURY AND I.C.B.C CLAIMS

□ DIVORCES

□ IMMIGRATION

□ ESTATES

RES. 826-8207

BUS. 853-9322

33232, SOUTH FRASER WAY
ABBOTSFORD, B.C.

NRS

NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

□ BUYING
□ SELLING

MALKIT DHAMI

M.A. (Eco.)

Free Evaluation For Your Property
Call Any Time: Without Any Obligation

Phone. Office: 321-6881

Res: 879-9078

NATIONAL REAL ESTATE
SERVICE

B BLOCK BROS.
REALTY LIMITED

5842 Cambie Street, Vancouver, B.C.

SPECIALIST IN EAST INDIAN JEWELLERY

- ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਚੁਣੋ ਤੇ ਬਣਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦਿਆਂਗੇ।
- ਸਾਡਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਗਹਿਣਾ ਕਿਤੇ ਅਪਰੇਜ਼ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਫੇਰੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਗਹਿਣਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਣਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ORIENTAL GOLD AND SILVER

JEWELLERY REPAIRS

SONI & SONS JEWELLERS

6538, MAIN ST.

(ENTRANCE AT BACK DOOR)
VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ

ਪਾਬਲਾ ਕਲਾਥ ਹਾਊਸ

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ

ਸਿਲਕ ਸ਼ਵਰਨ ਸੂਟ \$12.95

* ਪਲੇਨ ਸਾੜੀ ਪਹਿਲਾਂ \$19.00 ਹੁਣ \$11.00

* ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਸਾੜੀ ਪਹਿਲਾਂ \$30.00 ਹੁਣ \$15.99

ਗੋਲਡ - ਪ੍ਰਿੰਟ ਸਾੜੀ - ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੀਮਤ ਤੇ

ਸੂਟ (ਦੁਪੱਟੇ ਸਮੇਤ) ਪਹਿਲਾਂ \$25.95

ਹੁਣ \$15.99

ਸੂਟ ਤੁਹਾਨੂੰ \$4.95 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪੈਨ - ਘੜੀਆਂ \$3.99

ਲੇਡੀਜ਼ ਤੇ ਜੈਂਟਲ ਘੜੀਆਂ \$4.99 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਖਰੀਦੋ

PHONE 321-5011 or 321-5311

PABLA CLOTH HOUSE & GIFT WEAR

6494, MAIN ST. VANCOUVER